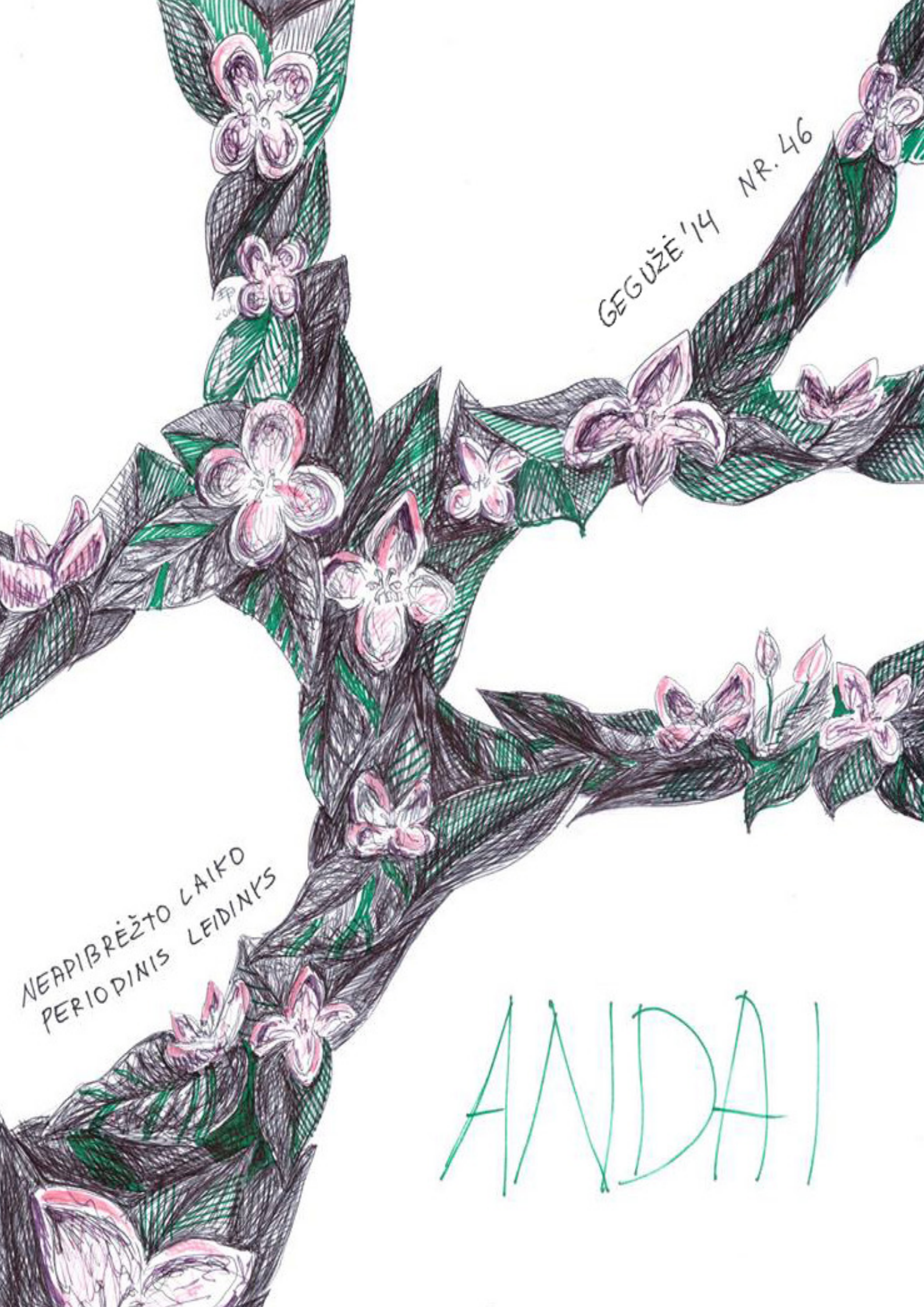

GEGUŽĖ '14 NR. 46

NEAPIBRĖŽTO LAIKO
PERIODINIS LEIDINYS

ANDAI

REDAKCIJOS ŽODIS

Sveiki,

su Jumis vėl sveikinasi „Andai“. Kiek vėluodamos sveikiname visus su atėjusia (beveik) vasara, įsisukusia ne tik į liceistišką kasdienybę, bet ir naujuosius „Andų“ puslapius. Ko gero, didžiausias pokytis, įvykęs šį sezoną, – tai gamtos bei mūsų viršelio spalvų atgimimas. Ryškiom spalvom nusidažė ir šiam numeriui paruošti straipsniai; nuo jau tradiciniais tapusių apmąstymų apie licejaus gyvenimą iki spalvingosios mūsų poetų kūrybos – štai įvairioji mūsų naujojo numerio pynė. Paskutinės dienos mokykloje – savotiška Pabaiga, ar baigtųsi pirmieji, ar paskutiniai metai licejuje. Tačiau pabaigos nebūtinai turi būti liūdnos. Tikimės, jog metai buvo produktyvūs, o atostogos atneš kuo daugiau džiaugsmingų akimirkų!

Monika ir Akvilė

redaktorės

Monika Repčytė ir Akvilė Kuprytė

maketuotojas

Prieglius Žuklys

korektorės

Kristina Mačulska, Gabrielė Makarevičiūtė,

Veronika Viachireva, Ieva Sirutavičiūtė

viršelio autorė

Elena Paleckytė

ilustracijų autorės

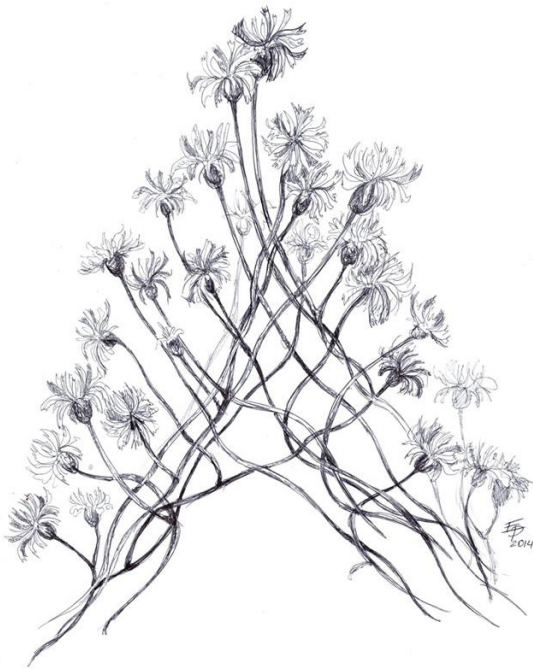
Elena Paleckytė, Saulė Špokaitė,

Goda Petruškevičiūtė

padedanti mokytoja

Vida Lisauskienė

Labai dėkojame Sauliui Jurkevičiui ir Vidmantui Nakvosui!

TURINYS

REDAKCIJOS ŽODIS Akvilė Kuprytė, Monika Repčytė	2
BENDRUOMENEI NUO BENDRUOMENĖS Senatas	4
LAIŠKAS KORINTIEČIAMS LICĖJUI Gabrielius Glemža	5
„KOVO 8-OJI“: KAIP, IŠ KUR IR KODĖL? Andrius Paulauskas	7
PIRMOKŲ DEBIUTAS LICĖJAUS SCENOJE Prieglius Žuklys	9
SVEIKI SULAUKĘ... Gytė Navikaitė	11
ŽVILGSNIS PRO OBJEKTYVĄ Eglė Beigaitė	12
AGITACINIS LAIŠKAS APIE LIETUVIŲ KALBOS TIKSLINĘ Akvilė Kuprytė	14
NAUJASIS KIEMELIS FM: TRUMPAI IR AIŠKIAI Gabrielė Makarevičiūtė	15
APIE TB IŠ TB'KŲ LŪPŲ Martyna Kalvaitytė	17
ŠIMTAS. (NE)BANALIAI. GAL JAU GIRDĖTAI Paulė Tulevičiūtė	21
ISTORIJA YRA GYVENIMO MOKYTOJA Jonas Kavaliauskas	25
MENŲ DIENOS + VALIO Agnė Pakšytė	29
LIMUN - INICIATYVA JAUNIESIEMS DIPLOMATAMS Jorūnė Linkevičiūtė	32
BŪSIMI MANO MOKYKLOS PRISIMINIMAI Domantė Jankauskaitė	33
KŪRYBA	34

BENDRUOMENEI NUO BENDRUOMENĖS

Licėjaus bendruomene,

mokslo metams prasidėjus, ne vienas su nerimu sutikome žinią, kad šiemet galime netekti vieno unikaliausių licėjaus renginių – sąskrydžio. Vasarai vis labiau artėjant, ėmėmės veiksmų – pradėjome diskutuoti apie tai, kas įvyko per praeitą sąskrydį, kodėl netekome mokytojų pasitikėjimo, ir kaip jį galime susigrąžinti. Licėjaus sąskrydis – visai mokyklai svarbus įvykis, kurio netekti būtų labai skaudu.

Licėjaus bendruomenei sąskrydis suteikia unikalią galimybę pabendrauti kitokioje aplinkoje – sporto varžybose, klasių pasirodymuose, vakarojant prie laužo. Tokios atmosferos dirbtinai sukurti neįmanoma, tai pavyksta tik sąskrydžio metu, mokytojams ir mokiniams susirinkus kartu pasidžiaugti prasidedančia vasara. Šiltesnis, atviresnis bendravimas leidžia žmonėms geriau vieniems kitus pažinti, atsiskleisti, stiprina mūsų bendruomeniškumą.

Be abejo, nereikia pamiršti ir mokomosios sąskrydžio vertės – kur daugiau jaunas li-ceistas išmoks pasistatyti palapinę, prižiūrėti laužą ar pamaitinti draugą, užmiršusį savo sumuštinį namie? Čia išmokstame ir išgyvenimo gamtoje subtilybių, ir naujų dainų ar senų lietuviškų šokių. Be visų praktinių dalykų, sąskrydyje išmokstame tausoti gamtą, kurioje įsikuriame, o svarbiausia – gerbti ir vertinti vienas kitą. Šios pamokos – nepakeičiamos ir niekur kitur neišmokstamos.

Vis dėlto dažnai tik klysdami suprantame savo pamoką, ir vertinti tai, ką turime, pradėdame tada, kai iškyla grėsmė to netekti. Šiemet sąskrydžio galėjo ir nebūti, tačiau licėjaus mokytojai suteikė mums dar vieną progą parodyti, kad esame verti pasitikėjimo, ir turime jų neapvilti. Matyt, neverta moralizuoti – greičiausiai ir taip visi suprantame, kad atviras bendravimas ir pasitikėjimas vienas kitu yra gerokai svarbiau, nei tie velnio lašai. Prisiminkime tai, ir teisingo visiems sąskrydžio!

Senatas

LAIŠKAS KORINTIEČIAMS LICĖJUI

Gabrielius Glemža

Lbas. Mano vardas Gabrielius. Nesame pažįstami ir tai joks ne praradimas nei vienai pusei. Rimtai. Ir be mudviejų Žemėje yra gerų žmonių, tad nedarykime iš viso šito didelės dramos. Salut! Apie save kalbėti šituose laiškuose yra beprasmiška, tad norėčiau nuo to ir pradėti. Gabrielius. XVII karta (2009-ųjų gamybos, odinis salonas, <1 arklio galios). Studijavo ekonomiką. Būtais laikas. Dabar dirba. Malonu susipažinti.

Dabar pažiūrėkime į susidariusią situaciją labai pragmatiškai - net jeigu ir parašyčiau čia kažką labai prasmingo, vargu ar kas nors (įskaitant ir mane) ką nors atsimintų praėjus akademinei valandai po perskaitymo fakto. Neturiu savo septynių punktų sėkmės programos, dviejų tėčių (vieno turtingo, kito vargšo) ir per atstumą neatverinėju nei čakrų, nei šprotų skardinių (tik duok man parašinėti - keturi sakiniai ir į pievas). Tad prie reikalo, t.y. licėjaus.

Nežinau, kaip jums geriausiai išgyventi tose džiunglėse, nes mano laikais viskas veikiausiai buvo kiek kitaip. Tad nusprendžiau, kad dėl formato įvairovės papasakosiu visokių nuotrupų iš savo laiko licėjuje. Taigi, nors turėjau visas galimybes parašyti ką nors rimtesnio ir pabandyti pasaulį paversti geresne vieta, nusprendžiau užsiimti pop-kultūra. Gėda pelėda. Atsitiktinės reminiscencijos: Šimtadienis ir Žigulys. Buvau trečiame kurse ir organizavome šimtadienį (klasikinis variantas). Kažkaip išėjo, kad šiek tiek prie vadovaujančių buvau, todėl vienas pirmesnių sužinodavau apie visas kvailystes. Gūdų vakarą paskambino Linas Gelažanskas ir pareiškė, kad biudžete privalo būti rasti, berods, 600 litų, nes nerealus pasiūlymas yra: Žigulys. Važiuojantis. Su draudimu ir technike (2 mėn. max. Atsakau). Detalės detalėm, bet šimtadienio rytą tas Žigulys stovėjo foje vietoje stalo teniso stalų. Va taip va. Po to jį pusę dienos pralošinėjom ir tur-

būt antra tiek laiko bandėm iškrapštyti pro duris atgal į lauką.

Man būnant pirmoku kažkas iš vyresniųjų sugalvojo suorganizuoti šachmatų varžybas. Vienas prieš vieną. Vienas iš tų dviejų vienu, savaimė suprantama, turėjo būti Saulius, o prieš jį į kovą buvo pakviesta metais ar keleriais už mane vyresnė mergina (nors užmušk, nepamenu vardo). Žinoma, organizacinis komitetas labiausiai norėjo pamatyti scenarijų „baltieji pradeda, bet nelaimi“, tad minėtoji oponentė buvo parinkta neatsitiktinai - galiu smarkiai sumeluoti, bet, berods, ji prieš kitus jaunius ir už Lietuvos ribų pavažinėdavo prie šachmatų lentos pasigalynėti (arba mėgo žaisti šaškėm. Arba miestučius. Neimkit nieko už gryną pinigą, ką čia rašau).

Žodžiu, kad būtų smagiau, kokie 30 pirmokų buvo deleguoti ruošti milžiniškos šachmatų lentos. Iš kažkokio seno kino ekrano padarėm 8x8 metrų lentą, aprengėm juodai baltai abi komandas (dar Jankauskas su kampiniu šlifukuokliu padėjo rikiams lazdas iš sovietinių užuolaidų karinių išpjauti) ir važiuojam! Oponentai stovėjo ant stogo, o visas veiksmas vyko kiemelyje. Nors rezultato nepamenu, žinau, kad vietoje planuotų 30 minučių viskas užtruko bene valandą, likusią dienos dalį varėm daugiau mažiau be pertraukų, visi bokštai ir karaliai ganėtinai sušalo, o per tą laiką renginį vedęs Vytautas Miežys per mikrofoną išpasakojo visus savo surinktus anekdotus apie šachmatus. Nežinau, kokią čia išvadą padaryti iš šitos istorijos... Visada nugali meilė! Va, prašau, gražiai išvedžiau (beveik kaip vienas mano buvęs bendraklasis, kuris savo rašto darbuose mėgdavo skrebenti tokiu laisvu stiliumi, kad Džonui Lokui yra priskyręs citatą „kas buvo, tas buvo“).

Kokie dar smagumai yra nutikę (apie kuriuos galima viešai pasakoti)... Neblogas buvo pokštas, kai antram kurse nusprendėm, kad reikia inves-

tuoti lėšų į stalo futbolą. Kol galiausiai parsinešėm tą stalą iš Akropolio ir jį surinkom, visi bernai buvom išalkę ir pavargę iki sąmonės netekimo. Labiausiai norėjosi „sumesti“ tą pirmą partiją. Stojus žaisti paaiškėjo, kad vienoje stalo pusėje įdėjom 5 rankenas, o kitoje - tik tris. Atsakingam asmeniui tuomet buvo ganėtinai išsamiai paaiškinta, kokia yra viešojo opinija jo sugebėjimų surinkti inventorių klausimu. Nenustebčiau, jei tą vakarą stalo neperrinkome bei taip ir žaidėm.

Šiaip turbūt nebūdavo dienos be vienokio ar kito tokio nutikimo. Gytis (kurio pravardė buvo Žiogas, bet iš tiesų retai jį kas taip vadindavo. Mažiau vartojamos buvo turbūt tik Juliaus pravardės, kuris, savo ruožtu, turėjo jų bent šešias (nors mes ir bandėm jį įtikinti, kad tos keturios, kurias jis sugalvoja pats sau, nesiskaito). Garantuoju, kad nepamenat, kuo prasidėjo šitas sakinyš... GYTIS) sugebėjo susitrenkti smegenis, kai antrą kartą per 5 minutes bandė visiems parodyti, kad kojomis gali pasiekti lubas (tas plaušo plokštes, kurios dengia vamzdžius prie įėjimo į Kiemelį FM). Buvo juokinga daugiau mažiau visiems (nes iš pradžių smegenų susitrenkimą savo jauslėmis užfiksavo tik vienas Gytis ir susirinkusiems prireikė poros minučių persijungti į empatijos ir nesuvaidinto rūpestio režimą). Dar mokyklą baiginė-

jant broliams Justinui ir Vaidotui Kanopoms buvo išleistas „Sparnų“ almanacho konkurentas – „Kano-pos.“ Cirkuliacijoje buvo berods viena spalvota kopija ir keletas juodai baltų (turbūt atšviestų pačiame licėjuje). Sakytumei, nieko ypatingo, bet... Nesugalvoju, ką parašyti. Turbūt visgi nieko ypatingo. Tokia išvada priderėtų. Bet prisiminti smagu.

Simbolių daugėja, prasmės nelabai. Metas reziumuoti. Buvo kadais toks britų sprinteris Linford Christie, kuris garsėjo labai gerais startais (o vėliau ir nemenkais dopingo skandalais). Anot jo, jis startuodavo ne sulig startinio pistoleto BANG, o „B of the BANG“ (t.y. ties pirmąją BANG raide; gražiai neišversi nesugadinęs). Tai to paties linkiu ir visiems skaitantiems - nesnauskit. 4 metai yra baisiai trumpas laiko tarpas, stajeriais dar spėsit pabūti. Neieškokite visame šitame licėjyje didesnės prasmės. *Carpe diem*. Atiduokit licėjui viską, ką turit geriausio, o jis jau neliks skolingas. Kažkam tai bus tramplinas į pasaulinius akademinius vandenis, kažkas gal su kokia suolo drauge sukurs šeimą, bet kiekvienas tikrai su savimi išsinešite pluoštą jums patiems mielų prisiminti istorijų.

Meilės, taikos, supratingumo,

Gabrielius

Nuotrauka iš licėjaus archyvo

„KOVO 8-OJI“: KAIP, IŠ KUR IR KODĖL?

IRINA BUKINA, UGNĖ ŠAKENYTĖ, BEATRIČĖ BALČIŪNAITĖ, JULIJONA BIVEINYTĖ, ELŽBIETA VILKELYTĖ ir EIDVILĖ BANIONYTĖ – vardai, žinomi daugumai liceistų, tačiau labiausiai tiems, kurie domisi licėjaus menais ir renginiais. Be žavių, energingų ir muzikalių roko grupės „Kovo 8 – oji“ merginų dauguma licėjaus renginių jau nebeįsivaizduojami, o jų pasirodymai scenoje visada būna vienas laukiamiausių renginio įvykių. Tad pažvelkime į grupę ir jos nares iš arčiau.

Kuriai iš jūsų ir kaip kilo idėja susiburti į bendrą kolektyvą?

Irina: Praėjusiais metais su Julijona svarstėme apie pasirodymą Nepriklausomybės atkūrimo dienos minėjimui. Iš pradžių mąstėme apie akustinę dainą, bet pamažu prisidėjo kiekviena iš merginų ir sukūrėme „rokinę“ dainos versiją.

kad grupė taptų tradicine, oficialia, reikėtų bandyti ne tik „cover’inti“ dainas, tačiau ir kurti savas, o kol kas to nedarome.

Ugnė: Kad jau mokyklos renginiams ruoštis nelengva... Manau, kad kol kas platieji muzikos vandenys palauks. (šypsosi)

Jaučiuosi gerai galėdama save realizuoti srityje, kuri man patinka, ir, atrodo, jau oficialiai egzistuojančioje grupėje.

Irina Bukina

Penkios merginos kartu – jau rimta, mums buvo smagu, manau, tai ir lėmė, kad likome šiame kolektyve ir susirenkame groti mokyklos renginiuose.

Ugnė: Pernai likus savaitei iki Kovo 11-osios renginio Irina mane pasigavo ir pasakė: „Ei, Ugne, padarom kokį pasirodymą su smuiku!“ Tada prisijungė Julijona, o kai galiausiai nusprendėme rinktis Mamontovo dainą „Geltona žalia raudona“, mums būtinai reikėjo būgnų ir boso, tad suradome Eidvilę ir Elžę.

Ar kilo minčių tapti tradicine grupe, pasirodančia ne tik per mokyklos renginius?

Irina: Aišku, kad kilo. Būčiau labai už, bet tam,

Šiomet licėjų baigianti Eidvilė išvyksta studijuoti svetur. Ar be vienos iš narių grupė gyvuos toliau?

Irina: Na, kol dauguma mūsų grupės dar mokyšis licėjyje, ji tikrai gyvuos, o Eidvilė, manau, tikrai prisijungs prie mūsų, kai tik bus Lietuvoje.

Ugnė: Aišku, kad gyvuos! Skrisime pas Eidvilę į užsienį koncertuoti!

Ar kuri nors iš jūsų kolektyve galėtų būti laikoma lydere?

Irina: Manau, vienos aiškos lyderės nėra.

Ugnė: Irinos entuziazmas visada labai įkvepia ir šiaip ji dažniausiai pirma imasi iniciatyvos, tad būtų logiška ją vadinti lydere, nors iš tiesų mes viena su kita nekonkuruojam, tuo labiau ne-

skirstom savęs į lyderes ir nekovojam dėl tos vietos. Bet šiaip Irina šaunuolė!

Kuo būtent jums svarbi „Kovo 8-oji“?

Irina: Jaučiuosi gerai galėdama save realizuoti srityje, kuri man patinka, ir, atrodo, jau oficialiai egzistuojančioje grupėje (nors tik mokykloje). Be abejo, visas kolektyvo nares sieja ir draugystė – tai taip pat svarbu.

Ugnė: Ji teikia progą palikti pėdsaką licėjaus gyvenime. O ne taip skambiai tariant, tai mums tiesiog smagu kartu dirbti, aišku, nuolat juokiamės, bet toks yra mūsų kolektyvas. Rezultatai, mano akimis žiūrint, puikūs, o tai, kaip mes jų siekiame, irgi teikia daug džiaugsmo bei linksmybių.

Įsimintiniausias pasirodymas koncertuojant licėjuje?

Irina: Be abejo, pats pirmasis per Kovo 11-osios minėjimą, taip pat įsiminė pasirodymas šių metų Jazz Pictures.

Ugnė: Aišku, kad pirmasis mūsų pasirodymas. Aš jį vadinčiau istoriniu. Ne dėl susireikšminimo, o todėl, kad dėl jo mes susibūrėm.

Ką laikote savo įkvėpimo šaltiniais? Ar jus įkvėpiančių muzikantų galima rasti ir tarp licėjaus sienų?

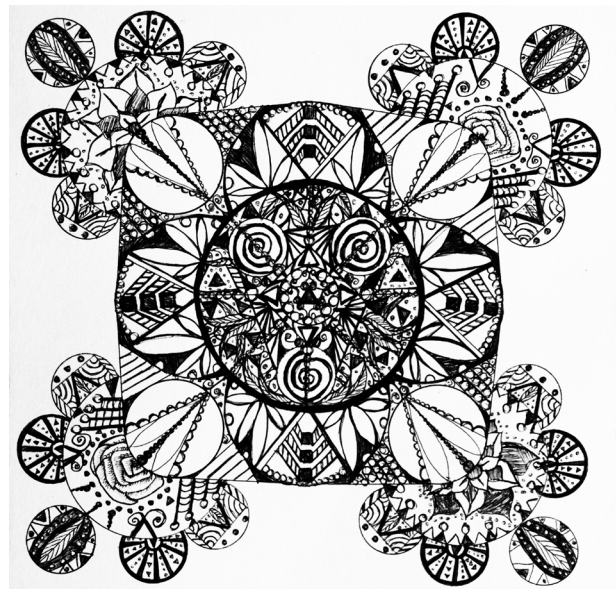
Irina: Man asmeniškai įkvėpimo šaltiniai – kompozitorius G. Gershwin, Piazzola, grupės Queen ir Pink Floyd. Licėjų vienas įkvėpiantis muzikantas tikrai yra – Jankauskas.

Ugnė: Sunku pasakyti. Šiaip mūsų fantazija duoda čia daugiausiai vaisių. Būtų smagu, jei pačios taptume kieno nors įkvėpėjos.

Ar daug laiko savo gyvenime skiri muzikai?

Irina: O taip...

Ugnė: Labai daug. Pradedant smuiko pamokomis Balio Dvariono muzikos mokykloje ir simfoninio orkestro repeticijomis, baigiant kvartetu bei kitais ansambliais ir, aišku, „Kovo 8-ąja“. Visus be išimties savaitės vakarus leidžiu muzikos mokykloje, dažniausiai iki devintos valandos vakaro, savaitgaliais taip pat, tad muzika man be galo svarbi. Negalėčiau be jos gyventi.

PIRMOKŲ DEBIUTAS LICĖJAUS SCENOJE

Licėjaus tradicija tapęs Karnavalas ne vienam mokiniui iš kitų mokyklų kelia nuostabą. „Jūs ką, per atostogas einat į mokyklą? Savo noru?!“ – tokius ir kitus panašius klausimus dažnai išgirstu papasakojęs jiems apie Karnavalą. Ir štai 2013-aisiais metais tarpušvenčiu vėl gausiai susirinkome į licėjaus Aktų salę pasižiūrėti pirmojo jauniausių licėjaus mokinių renginio – Karnavalo.

Tris gyvenimiškas istorijas ir drąsiai scenoje besijaučiančius pirmokus, senąją rusų animaciją ir „Pulp Fiction“, specialiuosius efektus (petardos – tik dalis jų) ir dar daug kitų dalykų pamatėme tą šventišką vakarą. Karnavalo scenarijus kurtas pačių pirmakursių, situacijos buvo paprastos ir visiems artimos, publika ne kartą nuoširdžiai kvatojo ir plojo licėjaus pirmokams. Vis dėlto žiūrovai neskubėjo girti šio renginio.

„Karnavalas manęs pernelyg nenustebino, sulaukiau to, ko ir tikėjausi, – apie renginį kalbėjo antrą Gabrielė Makarevičiūtė. – Tai buvo vienas iš tų renginių, kuriuos pamiršti vos jiems praėjus. Nieko blogo, nieko gero, gana monotoniškas scenarijus, nors, tenka pripažinti, renginys leido atsiskleisti talentingiems vaidybai pirmokams.

Nepatiko muzikiniai pasirodymai, kurie nebuvo įkomponuoti į spektaklį, jie tarsi iškrito iš visumos. O visa kita buvo neblogai – pirmakursiai buvo pasiruošę, gerai nusiteikę ir vieningi. Linkiu jiems kilti ir per medijų parodytį, ką iš tiesų gali jų kursas.“

„Eidama žiūrėti Karnavalo daug nesitikėjau, – pasakojo antrakursė Milda Mačiulaitytė. – Visgi tai pirmasis jauniausių licėjaus mokinių renginys, „pirmas blynas“, tad jis ištis galėjo būti prisvilęs, ypač kai net patys mokiniai nežino, kaip tiksliai turėtų atrodyti Karnavalas. Spektaklio pradžia ir pasakotojai man iškart priminė vaikystėje žiūrėtus filmukus ir tai suteikė daug vilčių, tačiau susidomėjimas pamažu blėso... Spektaklio mintis ištis gera, nes taip galima

puikiai susieti daugybę skirtingų pasirodymų, tačiau ji nebuvo iki galo išpildyta. Man regis, visi pasirodymai buvo ne itin susiję ir vis įsiterpdami pasakotojai nesuliejo jų į vieną visumą. Iš tiesų, buvo gerų scenų, juokingų momentų, tačiau retkarčiais man tai pasirodė perspausta ir tarsi bandymas sudėti daug dalykų į vieną, net nelabai stengiantis juos susieti tarpusavyje. Vis dėlto sveikinu pirmokus

Akvilės Drukeinytės nuotr.

su pirmuoju pasirodymu licėjaus scenoje ir linkiu jiems tobulėti – juk puikiai matyti, kad jie yra tikrai gabūs.“

Ketvirtokė Agnė Jurgaitytė gyrė pirmųjų darbą, bet turėjo ir pastabų: „Šių metų Karnavalas tikrai pavyko dėl įdomių personažų, smagių sąmojų, vietoje įkomponuotų šokių ir muzikinių intarpų. Ypač pralinksmino originaliai sumanyta Narcizo scena, pagirčiau ir Kristijono sukurtą Igorio personažą, privertusį leipti juokais visą publiką. Galbūt pačiam vaidinimui trūko apibendrinančios minties, be to, buvo galima sudainuoti ir kelias lietuviškas dainas. Bet renginį stebėti buvo tikrai įdomu, ačiū pirmokams už smagų vakarą!“

Patys pirmokai neslepia, kad ambicijų šiam kasmetiniam renginiui turėta daug. Aistė Samuchovaitė, viena iš spektaklio aktorių, pripažįsta, kad Karnavale buvo klaidų, bet jos tik leidžia tobulėti: „Karnavalas mums visiems buvo didelis iššūkis. Kiekvienas liceistas išgyveno tą gąsdinantį, bet kartu ir džiaugsmo kupiną laikotarpį. Pasiruošimo darbai, scenarijaus rašymas, padrikos repetitijos, valandos, praleistos siekiant bendro tikslo, visam kursui padėjo artimiau susipažinti, atsiskleisti savoje arba naujoje srityje ir tapti bendruomeniškesniems. Žinoma, mūsų rezultatas galėjo būti geresnis, bet kas padaryta, padaryta, o iš klaidų mokomės.“

Elena Mireckaitė, spektaklyje vaidinusi senelį, antrina Aistei: „Iš pradžių turėjome daug idėjų, bet netrūko ir chaoso, ypač rašant scenarijų. Galiausiai teko įsikišti mokytojui Jankauskui, kuris pasakė: „Arba jūs baigiat žaist ir prademat dirbt, arba Karnavalo paprasčiausiai nebus.“ Tik tada pradėjome normaliai dirbti, pasirodė pirmieji būsimo spektaklio kontūrai. Tiesa, laiko buvo likę labai nedaug, todėl visi vertėsi per galvą, kad kažkas vis dėlto įvyktų. Nepaisant visko, Karnavalas nebuvo prastas. Aktoriai vaidino gana neblogai, techninių nesklandumų per daug nebuvo, o ir publikos reakcija buvo geresnė, nei tikėjau. Taip, pripažįstu, spektaklis buvo paprastas, nerimtas, galbūt net vaikiškas, bet ar toks ir neturėtų būti Karnavalas?“ – retoriškai klausia Elena.

„Trumpai tariant, pirmokai ambicijų turėjo daug, – reziumuoja Elena, – bet kalbama buvo daugiau negu daroma, o tai skaudžiai atsiliepė Karnavalo kokybei. Ką gi, kaip sakoma, iš klaidų mokomasi.“ Čia Aistė priduria: „Juk visi žinome, jog Karnavalas – tai daug daugiau nei vieno vakaro renginys, o pirmas viso kurso darbo vaisius, pirmas susivienijimas ir pirmas bandymas. Tikiuosi, savų klaidų daugiau nekartosime.“

To paties tikimės ir mes, Aiste, kad kiti jūsų kurso renginiai bus tikrai geri ir pagaliau visi vienbalsiai priartės: „Šitas kursas tikrai *pavaro*!“

SVEIKI SULAUKĘ...

Ką čia slėpsi, būtent Karnavalo licėjaus bendruomenė kasmet laukia labiausiai. Pirmokai pasirodo, kokie (arba ar) jie vieningi ir kūrybiški, o visi stebėjusieji savaitę kitą prisimena, giria ar kritikuoja kalėdinį vaidinimą. Taigi, šiemet jis vyko gruodžio 30 –ąją, stebint sausakimšai salei buvusių ir esamų mokyklos bendruomenės narių. Kuo pirmokų Karnavalas nustebino, papiktino, nudžiugino? Trumpai, už ką šįkart pirmokai ištis verti pagyrimų ir ne tik.

Rudeniop, dar likus kone porai mėnesių iki Karnavalo dienos, dažnam liceistui neįprasta ir įdomu buvo stebėti mokyklos stenduose atsi-randančias afišas, pavyzdžiui, skelbiančias „Aktorystės atranka“. Vieni jas pastebėję nusišypso-davo ironiškai, antri atlaidžiai, kiti nudžiugdavo pamatę, kad pirmokai yra akivaizdžiai atsakingi. O mane šie skelbimai ištis intrigavo: koks šį-kart bus Karnavalas? Taip pat maloniai nustebi-no ir kalėdinės dvasios dažnam įkvėpė skoningai bei subtiliai papuošta mokykla.

Laukti, lūkestis, laukiamas, laukimas. Taip, švenčių laukimas ir Karnavalui keliami lūkes-čiai – štai kuo gyvenom paskutinėmis praėjusių metų dienomis.

Priešpaskutinę 2013 m. dieną pirmokų spekta-klio stebėti susirinko neįprastai daug žiūrovų. Ką jie pamatė? Kiek ilgiau nei pusvalandį trukusį vai-dinimą – dviejų senukų pokalbį apie metus, kadais praleistus mokykloje, o tiksliau, apie įsimintinus judviejų bendrąklasius. Tuo pat metu prisimi-nimai buvo atkuriami scenoje. Tris istorijas apie labai skirtingus, bet savaip neįprastus jaunuolius jungė, kad ir kaip bebūtų keista, pomėgis, tiksliau, gebėjimas užmigti vis skirtingoje pamokoje. „Taip matyta!“ – pagalvojau pamačiusi. Nerijus – tai jį pirmąjį prisiminė senukų pora – tikras narcizas ir savimyla, nesutariąs su lietuvių kalbos moky-toja. Miegantysis gražuolis, ne kitaip. Antrasis – Leopardijus. Apie kompiuterinius žaidimus už šį vaikiną daugiau išmano nebent jo paties istorijos mokytojas. Dažnas sutiktas dar vis tiki, kad taiklus liceisto prototipas – Igoris – apie jį pasakojama trečioje istorijoje. Tai neįtikėtina protingas jau-

nuolis, kuris tik baisiausiam košmare sapnuoja padaręs klaidą. Karnavalo siužetas, deja, nebuvo nei nepaprastai originalus, nei ypač intriguojan-tis, įtraukiantis. Nors kiekvieną sceną užbaigdavo vis kiti muzikiniai pasirodymai, fabulai suteikę šiek tiek netikėtumo, vaidinimo koncepcija ištis monotoniška – jau renginio pradžioje tolimesnė įvykių eiga tapo nuspėjama.

Nežinau, kaip jūs, bet aš vis susipainiodavau, koks laikmetis vaizduojamas scenoje. Na, taip, suprantu, juk sapne viskas įmanoma: nimfos gali dovanoti narcizui planšetinį kompiuterį, Liu-dvikas XVI gerėtis savo turtais skambant dainai „Money, money, money“, tačiau kokiame laikme-tyje gyvena pagrindiniai veikėjai – senukai? Kada jie buvo vaikais? Aš šiek tiek pasigedau siužete vientisumo. O jums ar jo trūko?

Iš tiesų, verta ir net būtina pagirti aktorius, ti-kėjusius visu, ką darė scenoje. Pirmiausia, Ele-na – tai ji vaidino vieną iš senukų poros ir taip žaismingai bei gyvai pasakojo savo tariamus vaikystės prisiminimus! Puikiai įkūnyti buvo ir Igorio bei Nerijaus personažai. Taip pat daugelį nustebino įspūdingas šokis antrajame epizode, kaip ir pirmojoje istorijoje neįprastai išnaudotas (televizoriaus) ekranas.

Karnavalas šiemet pateisino dažno lūkesčius. Nesudėtinga ir nuotaikinga istorija patraukė dė-mesį, subtili gyvenimiškų situacijų parodija dau-gelį prajuokino. Ar tai buvo „geriausias Karnava-las ever“? Kiekvienas žiūrovas teatsako sau pats.

Tik vieno niekaip neišsėina atsakyti: o visgi kas iš viso to?

ŽVILGNIS PRO OBJEKTYVĄ

Tik vaizdas. Jokių sentimentų. Niekas neklausia, ką reiškia viena ar kita detalė, neanalizuoja kokia buvo tavo psichologinė būseną. Esi tik stebėtojas. Toks pat laisvas kaip ir akimirka, kurią taip stengiesi pagauti.

Vis dar lankausi viename tinklapyje, kuriame kartais įkeliu savo fotografijas. Užsiregistravusieji vertina vieni kitus, rašo komentarus, negai-

li patarimų, o įkvėpimo gali semtis į valias, tik nepaskęsk jo kūdrose. Kažkas pasidalina mažu savo atradimu su tavimi, tu net nežinai jo(s) vardo, bet tu supranti, galbūt net nesąmoningai, tą beveik be garso užšifruotą žinutę. Galbūt šis hobis laiko „suvalgo“ daugiau nei bet koks socialinis tinklapis, tačiau nuo kompiuterio pakyli kažkoks (tikrai keista!) lyg ir besišypsantis.

Žinau, kad nuskambės juokingai, bet imtis iniciatyvos mane paskatino visų Tb'kų gausiai ir išsamiai aprašinėjamas CAS'as. Konkurso rengiu jau antrus metus, nors to visai neplanavau. Mokslo metų pradžioje mažiau ar verta bandyti tęsti renginį, kuris galbūt vėliau taptų tradicija. Praėjusį kartą dalyvių buvo ne tiek jau daug, be to, jau buvau patyrusi, ką reiškia konkurso organizavimas: maniau, kad viena tiesiog nesusitvarkysiu. Vis dėlto atsirado daug mane palaikančių bendraminčių, kuriems konkursas pasirodė reikalingas, todėl viskas vyko daug paprasčiau nei tikėjau: dalyviai tiesiog siuntė savo darbus į seniau sukurtą elektroninį paštą, vėliau jas visas kartu su vertinimo lentelėmis perdaviau mokytojams ir mokinių tarybos nariams, kiti mokiniai galėjo jas vertinti licėjaus facebook'o grupėje. Turbūt tai nėra pats geriausias būdas sužinoti publikos nuomonę ir pristatyti dalyvių darbus, nes tik prisiregistravę tinklapyje liceistai (licėjininkai) gali balsuoti. Be to, nuotraukas mato tik mokiniai, viskas lieka palaidota internetinės informacijos vandenyne. Tačiau tai greita, paprasta ir smagu,

2-3 vieta fotografijų konkurse: Kamilės Čelutkaitės nuotrauka „Drugys“

2-3 vieta fotografijų konkurse: Auksės Tamulynaitės nuotrauka „Nuotykių link“

ypač kai mokiniai aktyviai balsuoja ir išreiškia savo nuomonę: be jokių užgauliojimų ir viešos kritikos.

Nuotraukų vertinimas labai sudėtingas procesas, jis visada užsitęsia ilgiau nei tikiesi. Ypač kai konkursas organizuojamas tik antrą kartą ir tiek dalyviai, tiek vertintojai yra mėgėjai entuziastai: vieni ieško gilios minties, kiti techninio išpildymo. Nors pati fotografijų nevertinau, manau, kad visas nuotraukas galima suskirstyti į dvi grupes: „pagauto momento“ ir „paskutinio kadro“. Pirmosios daromos atsitiktinai pamačius kažką gražaus: peizažą, architektūrinius pastatus, fejerverkus... Galbūt būtų per stipru jas prilyginti greitajam maistui, tačiau dažnai jos yra tiesiog estiškos, vos pamačius sužavinčios, tačiau taip pat niekuo neypatingos, neišsiskiriančios iš kitų. Antrosios reikalauja daugiau pastangų: jei nori išreikšti idėją, turi susirasti tinkamą foną, apšvietimą, sukurti originalią kompoziciją. Gali padaryti pustrečio šimto vieno gėlės žiedo nuotraukų, iš kurių išskirtinės būna gal penkios (pusę ištrini vien dėl prasto ryškumo, kitų fonuose atsiranda koks netikėtas objektas, darkantis visą vaizdą ir t.t.). Tada kyla klausimas ar talento savoką galima prilyginti buvimui tinkamu laiku tinkamoje vietoje nepatingėjus išsitraukti fotoaparato? O gal svarbesnės žmogaus pastangos padaryti gražią fotografiją, kuri ištikrųjų yra įdomi, bet mažiau traukianti akį? Svarbiausia atsakyti į klausimą: ar galėčiau padaryti bent jau panašią nuotrauką, jei taip, kiek laiko man tai užtruktų? Žinoma, tai tik mano

asmeninė nuomonė, todėl stengiausi, kad vertinimas būtų objektyvus ir komisijoje būtų ne tik visų kursų atstovai, bet ir mokytojai.

Pasibaigus konkursui pastebėjau, kad sunkiausia dalyviams buvo sugalvoti pavadinimus savo fotografijoms: dėl šios priežasties net ir gražios nuotraukos surinkdavo daug mažiau balų. Pavadinimas yra labai svarbus: jis padeda „sufokusuoti“ vertintojo žvilgsnų, išryškina pagrindinę mintį, problemą, sustiprina vaizdo emocinį lygmenį. Ar daug esame matę meninčių darbų be pavadinimo? Fotografija juk lygiai tokia pati meno rūšis kaip ir dailė ir muzika, tačiau dažnai ją nuvertiname kaip ir savo subėgėjimus, ypač kai šiuolaikinės technologijos ją paverčia jaunų žmonių kasdienybės dalimi.

Smagu, kad licėjaus mokiniai mato ne vien knygas, bet įžvelgia kažką, kas lieka „už kadro“: šias metais labiausiai visus komisijos narius nustebino ne tik gausus dalyvių skaičius, bet ir jų darbų meniškumas. Dauguma buvo daug įdomesni, nepasaint kelių „kičinių“ vaizdelių, kurių pilni įvairūs internetiniai puslapiai. Fotografuoti nėra sudėtinga, jei nebijai eksperimentuoti ir pasikliauti savo nuojauta: žaisti su šviesa, šešėliais ir atspindžiais, derinti tai, kas atrodo nesuderinama, ieškoti kontrastų, stebėti aplinką ir žmones. O kartais pakanka pasielgti šiek tiek beprotiškai (na, kodėl gi nepabandyti šaltą Kalėdų rytą užsilipti ant apledėjusio kalno ir laukti saulėtekio? Tereikia atviromis akimis pažvelgti į pasaulį. Nors ir pro objektyvą.

1 vieta fotografijų konkurse: Justino Dargio nuotrauka „Styga tarp smilkinų – [iš]plaukimas“

AGITACINIS LAIŠKAS APIE LIETUVIŲ KALBOS TIKSLINĘ

K o gero, ne vienas iš skaitančiųjų yra nors sykį susimąstęs apie lietuvių kalbos naudą savo akademiniame (o galbūt ir žemiškajame?) gyvenime. Vieni jos nekenčia, kiti su malonumu imasi skaityti privalomų knygų sąraše pateiktų kūrinių, tačiau kiekvieno iš mūsų gyvenimo didžiausią dalį užima būtent kalba – ja bendraujame, rašome ir skaitome. Vartodami gimtąją kalbą, nė to neįsivaizduojame, tęsiame savo protėvių kultūros tradicijas ir kuriame naują mūsų kalbos pagrindą.

Kodėl pasirinkau lietuvių tikslinę, kaip, tikriausiai, ir į daugelį panašių klausimų, negalėčiau aiškiai atsakyti. Pirmiausia sudomino galimybė plačiau ir giliau nagrinėti lietuvių literatūros kūrinius. O šie lūkesčiai iš tiesų pasiteisino. Kursą pradėjome nagrinėdami tautosaką, ko „paprastame“ A lygyje nėra. Tai buvo geras įvadas į literatūros, ypač lietuvių, vandenį, kadangi iš tiesų matosi kokią gilią žymę tolesnėje mūsų šalies autorių kūryboje yra palikę archajiškos kultūros įvaizdžiai.

Štai mano bendraklasė Dovyda Strimaitė nuo rugsėjo kamavo dvejopi jausmai, tačiau galiau-

siai jis suprato, jog lietuvių tikslinėje grupėje įgytos žinios – vienos vertingiausių pamokų mokykloje. Jis džiaugiasi tuo, jog 11-toje klasėje nebėra gramatikos pamokų (yra kelios – red.p.), o didžiausiu atradimu laiko tai, jog vis dėlto įgytos žinios yra labai svarbios ir kasdieniniame gyvenime, ne vien dėl VBE šimtuko.

Justina Kecoriūtė sako, jog ėjimas į lietuvių tikslinę buvo visiškai neplanuotas, tačiau paskatinta savo lietuvių kalbos mokytojos nusprendė išbandyti save. Tai, pasak jos, buvo puikus spontaniškas sprendimas. Justina džiaugiasi tuo, jog

Akvilė Kuprytė

Justinos Kecoriūtės nuotr.

turime savitą darbo stilių, daug saviraiškos, dirbame daug ir tikslingai siekdami atitinkamų rezultatų. Taip pat priduria, jog darbas tikslinėje grupėje – tarsi didelėje šeimoje.

Julijona Biveinytė, daugkartinė filosofijos olimpiadų dalyvė sako: „Pasirinkau lietuvių tikslinę, nes tikėjau, kad dar giliau nagrinėsime literatūrą ir susiburs kūrybingų žmonių būrelis. Mano lūkesčiai išsipildė ir dabar džiaugiuosi, kad į pamokas visada labai įdomu ir malonu ateiti, nes kiekvieną pamoką sugebame atrasti vis ką nors naujo.“

Jai antrina ir Milda Sutkevičiūtė: „Darbas lietuvių tikslinėje neprimena mokymosi – mes tiesiog kalbame apie literatūrą. Kartais kūriniai išprovokuoja tokias karštas diskusijas, kurios trunka iki pamokos pabaigos ir net po jos, koridoriuje. Taip pat kalbame ir apie matytus spektaklius, skaitytas knygas, aktualijas. Aišku, dirbame ir rimtai – pirmą kartą per vienerius metus parašiau tiek rašinių! O tokioje geroje atmosferoje net maloniau ir lengviau dirbti.“

Be visų minėtų privalumų norėčiau išskirti vieną, t.y. mažą grupės dydį. Čia tik dvylika žmonių, todėl

kiekvienas asmeniškai gauna pakankamai dėmesio. Klasėje (nors ir skamba kiek juokingai) yra daug erdvės, todėl net mąstyti pasidaro lengviau ir tokia erdvė laisve ugdoma ir savo kūrybinius gabumus. Gauname galimybę susipažinti su žurnalistais, kartą patys kūrėme antraštes, kitąsyk mus aplankė buvusios lietuvių kalbos mokinės, kurios pasidalino savo patirtimi ir kūryba. Vėliau ir patys mokomės kurti, vertinti kitų darbus. Apskritai, mano nuomone, lietuvių tikslinės pamokos yra didelė kūrybos virtinė, iš kurios kiekvienas pasisemia didelį rėtį kultūrinių vertybių ir patirčių. Dalelė jų – galimybė prisidėti prie licėjaus bendruomenės almanacho „Sparnai“ bei neperiodiško laikraščio „Andai“ leidybos. Nors šie darbai iš tiesų reikalauja didelės ištvermės, kantrybės bei neišvengiamai, kūrybiškumo, tikiu, jog tokie iššūkiai išugdytų ne vieną jūsų, būsimi tikslinukai, gerų savybių.

Tad linkiu ateinančioms kartoms didžiausios kūrybinės sėkmės ir palankių mūzų – galbūt ne vienas iš jūsų sudrebins licėjaus sienas savo kūryba.

Kurkite ir džiaukitės vasara.

NAUJASIS KIEMELIS FM: TRUMPAI IR AIŠKIAI

G rįžę po Kalėdų atostogų, liceistai stebėjosi – nuo ankstyvo ryto, likus gerokai daugiau nei pusvalandžiui iki pamokų pradžios, mokykloje jau skambėjo muzika. Tai – naujasis kiemelis, jau pripratęs prie nuolat gendančios įrangos, bet nenustojantis džiuginti liceistų pačiomis įvairiausiomis melodijomis. Tokie ir keturi antrokai, sudarantys komandą: JUSTAS LASICKAS, ANDRIUS OVSIANAS, IGNAS BADA-RAS ir TOMAS VILEIKIS – saviti, turintys labai skirtingą muzikos skonį, tačiau jų santykis su muzika labai artimas. Ir į klausimus jie visi atsako vyriškai lakoniškai.

Kokia buvo pirmoji daina, skambėjusi naujajame Kiemelyje?

Tomas: Pirmąją dainą laikyčiau tą, kurią paleidome, kai buvę kiemelistai to paprašė dar per atrankas. Tai buvo Moby „NaturalBlues“.

Su kokiais iššūkiais susidūrėte, pradėję darbą Kiemelyje?

Andrius: Be kambarėlio tvarkymo ir sugedusio kompiuterio iššūkių neturėjome, tačiau ateityje laukia įvairūs renginiai.

Ignas: Ypatingų sunkumų, iššūkių lyg ir nebuvo. Artimiausias dalykas iššūkiui tikriausiai yra įvairios, nesikartojančios muzikos parinkimas.

Tomas: Pirmasis iššūkis, kad nežinojome mūsų pačių kiemelio kompiuterio slaptažodžio, kaip išjungti garsą žaidžiant „Worms“. O rimtas buvo tada, kai Mila-knienė atėjo ir pasakė, kad reikia susitvarkyti.

Kas nustebino ar buvo kas ne taip, kaip tikėjotės?

Tomas: Mus labai gąsdino, kad reikia itin atsargiai reguliuoti muzikos garsą, kad iškart ateina mokytojai ir

panašiai, o iš tikrųjų, tik vieną kartą pavaduotoja Balčiūnaitė dėl muzikos buvo atėjusi.

Ignas: Tikrai nesitikėjau tokių dažnų Šidlausko vizitų. Senieji kiemelistai minėjo, kad jis mėgsta apsireikšti kiemelyje, bet maniau, kad tai tėra mitas, legenda. Ne taip, kaip tikėjausi, vyko patalpų (skambus pavadinimas tam kambariukui) tvarkymas. Prieš patekdami į kiemelį planavom (beveik) viską išgrūsti lauk, patį kambariuką sutvarkyti, papuošti, bet tik gavę raktus nusprendėm, kad ne taip ten viskas baisiai ir atrodo... Aišku, tai nereiškia, kad neturime planų ar vizijų mums patikėtam kambariui tobulinti.

Kokių keisčiausių ar linksmiausių kūrinių yra prašę liceistai?

Ignas: Vytauto Valutos „Kur aukštas klevas“. Paheidaujamų dainų sąrašė buvo užrašyta gal trisdešimt kartų.

Kas tau yra muzika?

Andrius: Su muzika esu susijęs glaudžiai – šešerius metus grojau orkestre trombonu ir turėjau nuostabų mokytoją, kuris ne tik stengėsi mane išmokyti groti, bet ir suprasti tą muziką, kurią atlieku. Todėl jis manyje išugdė ne tiek muzikantą, kiek profesionalų muzikos klausytoją. O šiaip, trumpai tariant, muzika yra dalykas, be kurio galėčiau gyventi, tačiau jei jos nebūtų, tai visada vaikščiočiau nukabinęs nosį.

Tomas: Muzika mano gyvenime užima svarbią vietą, nes mano tėvai abu muzikantai ir jau nuo pat mažų dienų buvau pratinamas prie muzikos net ne savo noru. Kiek tik prisimenu, tėvai nuolat vesdavosi mane į įvairius klasikinės muzikos koncertus, nors man tai atrodė visiška nesąmonė. Manau, dėl tokių priežasčių dabar visą laiką mano galvoje skamba kokia nors daina. Būna, kad tiesiog einu gatve ar važiuoju riedlente ir pagal kojų judesius (jie būna kaip ritmas) pradedu mintyse dainuoti kokią nors dainą. Ir pats nieko negaliu padaryti, muzika visada veržiasi į mano vidų. Todėl noriu to ar nenoriu, muzika mano gyvenime užima labai labai didelę vietą.

Ignas: Muzika man yra kasdienybė

dalys, galinti blogą dieną padaryti bent kiek geresnę, o gerą dieną paversti tobula.

Trys mėgstamiausios grupės ar atlikėjai?

Justas: Sunku išrinkti tris mėgstamiausius atlikėjus, bet tikriausiai Florence and the Machine, Moby ir Queen.

Tomas: Macklemore, MilkyChance, Flume.

Ignas: Queen, 2Pac, Tycho. Kad saraše būtų ir lietuviškas projektas, dar paminėsiu Šventinį bankucheną.

Andrius: Red Hot Chili Peppers, Queen, Guns 'n' Roses.

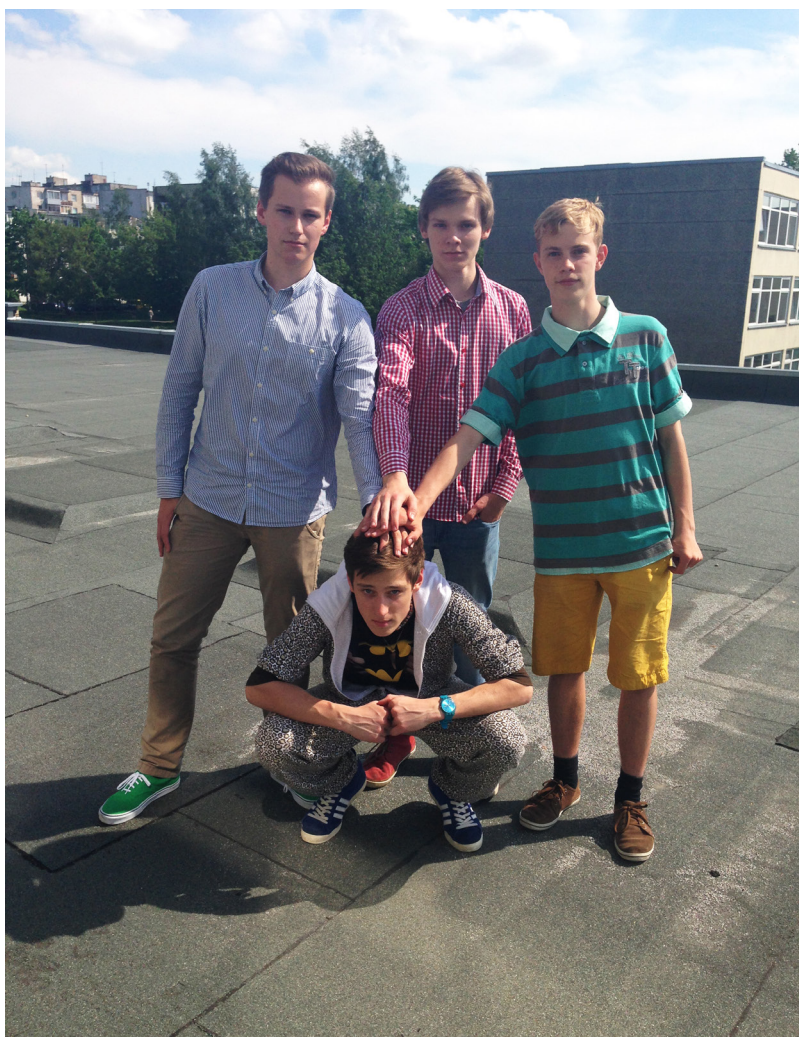
Daina, kuri šiuo metu neišeina iš galvos.

Ignas: Jon Lajoie „Alone in the Universe“. Gili dainos žodžių prasmė, uždeganti kūrybai bei skatinanti egzistencialistines mintis daina įstrigo mano galvoje nuo pirmo karto, kai tik ją išgirdau.

Tomas: xxl „Jeigu būčiau lėktuvėlis“.

Andrius: Happyendless „Sweet Sweet Super Sweet“.

Justas: SuicideDJs „Dozobaczenia“.

Monikos Repčytės nuotr.

APIE TB IŠ TB'KŲ LŪPŲ

Dabar kaip tik tas metas, kai antrokai jau atidavė savo pasirenkamųjų dalykų lapus. Kaip žinia, kai kurie iš jūsų juos atidavė surašydami bet ką, kaip kad man nutiko pernai, kadangi jau buvau apsisprendusi stoti į bakalaureatą. Žinoma, dar yra dvejojančių, ar verta stoti į bemiegių naktų mylėtojų programą, todėl tikiuosi šios kelios mintys padės jums priimant lemiamą ir sėkmingą sprendimą.

Iš pradžių trumpai apie pačią programą. Turite pasirinkti 6 dalykus, dvejais lygiais: 3 aukštesniojo (HL) ir 3 standartiniu (SL). Todėl į bakalaureatą reiktų ateiti jau žinant, ko norite arba tai kaip tik apribos jūsų pasirinkimus ir padės išsigryninti ko norite. Viena iš priežasčių, dėl kuriųėjau į bakalaureatą, ir buvo ta, jog niekaip negalėjau susimodeliuoti to pasirinkimo lapo, nes dvejojau tarp medicinos, informatikos, matematikos ir istorijos, ir taip atsirado daug A lygių ir nelogiškų pasirinkimų. HL pamokoms skiriamos 6 savaitinės pamokos, o SL 4, tai ir yra didysis programos plusas. Taip sudaroma galimybė pasirinktuosius dalykus mokytis giliau, skirti daugiau laiko analizei ir diskusijoms, kas yra naudinga norint geriau suprasti kažkokį reiškinį ar procesą. Na ir išplėstinis rašinys (*extend essay*). Nors ir 4000 žodžių skamba ne taip jau ir džiugai, tačiau rašomas iš to dalyko, kuris labiausiai patinka, todėl paskaityti papildomos literatūros iš dalyko, kurį dievini ir tikriausiai ruošiesi studijuoti, nėra tokia neįgyvendinama užduotis.

Pažinimo teorija yra dar vienas iš mokymosi komponentų, tačiau per savaitę turim 1 TOK pamoką, todėl tai nebus sunku, tik įdomu. Na ir žinoma CAS, popamokinė veikla, po kurios trumpiniu slepiasi kūryba, sportas ir socialinis darbas. Prisipažinsiu, CAS leido užsiimti veikla, kuria anksčiau nebūčiau užsiėmusi, kadangi dabar užsiimant mėgstama ar niekada anksčiau nebandyta veikla nebeišina priekaištauti sau, jog gal dabar reiktų eiti namų darbus, nes CAS yra privaloma programos dalis. Be to, jeigu tu-

rite kažkokių grandiozinių projektų arba tiesiog planų, kuriems reikia daug darbščių rankelių, tai TB yra tobula vieta, kadangi visada atsiras žmonių, kurie norės padėti.

Straipsnio pradžioje, žinoma, pajuokavau apie tas bemieges naktis, tačiau kartais, TB2 galėtų paliudyti, jog jos neišvengiamos. Tačiau vertėtų pastebėti, jog nacionalinėje programoje tai irgi ne išimtis ir tik nuo jūsų laiko planavimo įgūdžių priklausys, kiek laisvo laiko turėsite.

Kelios dabartinių ir jau baigusių programą TB'kų mintys apie bakalaureatą:

RADVILĖ MAURICAITĖ, TB1

Kai įstojau į TB, ilgai galvojau, ar verta ten eiti. Juk licėjus ir taip gera mokykla, o ir nuo pirmos klasės girdėti gąsdinimai, kaip ten sunku, kaip naktimis TB'kai geria red bullius tikrai nediršino. Tačiau dabar, kai jau daugiau nei pusę mokslo metų mokausi TB (ir pavyko suderinti septintą muzikos mokyklos klasę, laisvalaikį bei mokslus) galiu sakyti, kad priėmiau teisingą sprendimą.

Gal ir keista, tačiau šiais metais tiek pamokų, tiek kontrolinių metu jaučiu daug mažiau streso, negu antroje klasėje (galbūt dėl to, kad kontrolinius rašome ne skaitykloje, o tiesiog klasėje:D). Taip pat man patinka tai, jog čia reikalaujama mokėti taikyti žinias, galvoti kritiškai, o ne iškalti, kaip dažnai pasitaiko nacionalinėje programoje. Liūdna tik dėl to, kad išėjus į TB pasiilgsti savo draugų licėistų, taip pat ir licėjaus mokytojų, nedėstančių TB.

Martyna Kalvaitytė

RUGILĖ NEDZINSKAITĖ, TB1

Kad ir kaip gąsdinančiai skambėtų, tai nėra taip baisu, kaip gali pasirodyti, nors mokytis tikrai reikia. Jeigu kalbėčiau, ar nedvejojau savo pasirinkimu, tai tikrai buvo minčių grįžti į nacionalinę programą, ypač kai iš klases išėjo trys žmonės. Susimąsčiau, kad gal ne man šita programa, kad gal neverta įdėti tiek pastangų. Tačiau dabar esu visiškai įsitikinusi, kad priėmiau gerą sprendimą stodama į bakalaureato klasę ir visiems, kurie nebijo iššūkių bei nori kardinaliai pakeisti mokymosi sistemą, TB yra puikus variantas. Žinoma, TB turi savų minusų, pvz., nėra kūno kultūros ar menų, o to kartais trūksta, taip pat ir pamokų kiekis jau iš karto nustatytas, negalima jo keisti, kaip tai galima daryti nacionalinėje programoje. Šiaip einant į bakalaureatą reikėtų žinoti, kokią studijų kryptį planuoja rinktis, nes šeši mokomieji dalykai šiek tiek apriboja, nors kita vertus leidžia į kiekvieną dalyką isigilinti labiau. Manau, iog žmogus, nusprendęs

eiti į TB, turi būti ryžtingas, apsisprendęs, ko nori, pasiruošęs daug dirbti ir daug pasiekti.

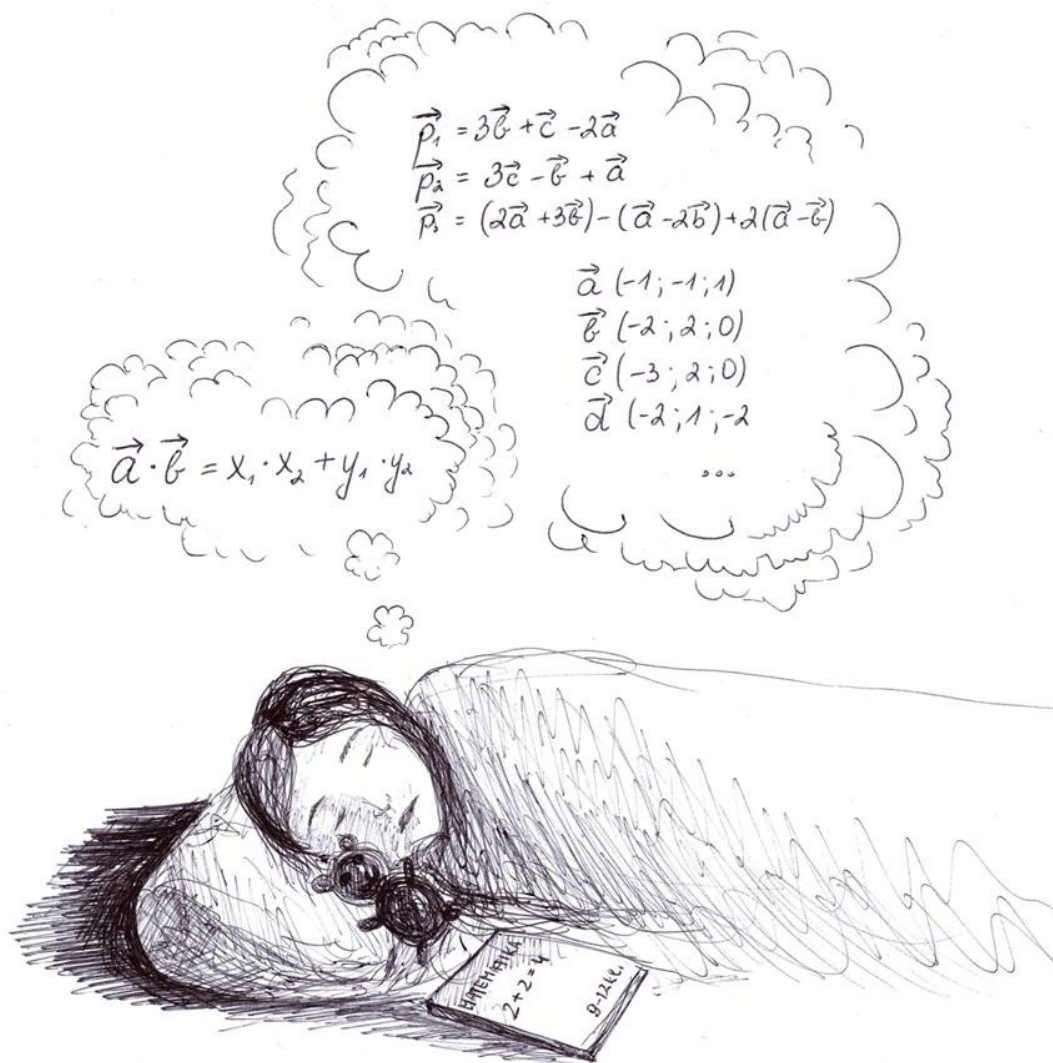
SAULĖ ŠPOKAITĖ, TB1

Kai įstojau, visą vasarą gūglinau apie TB, prisiskaičiau daugybę baisių komentarų, kad čia mokiniai paverčiami zombiais, nes nemiega ir išlieka gyvi tik kofeino/red bull dėka, kad neturi socialinio gyvenimo ir t.t. Šiek tiek išsigandau ir kurį laiką niežėjo nagus parašyti Balčiūnaitei, kad neisiu į licėjų, liksiu savo patogiam kampely. Bet paskui viską persvarsčiau ir supratau, kad TB niekaip, jokių būdu negali neišeiti į naudą. Ir dabar, kai pasidaro sunku, vis primenu sau, kad nauda baigus TB bus akivaizdi.

Tiems, kuriems svarbu gauti kuo daugiau šimtukų, geriau tegul neina į TB, nes - kad ir kaip būtų skaudu – čia nebegali būti „tobulas mokinys“ ir gauti iš visų dalykų vien septynetus. Čia reikia daug

dirbti ir norėti dirbti, nes be motyvacijos kalnas darbų gali tikrai žiauriai prispausti. Todėl „lemiamą balsą“ renkantis, kur toliau mokytis, tikriausiai turi noras tobulėti ir pasiryžimas negailėti jėgų savo tikslui pasiekti.

Taigi, ar pasiteisino mano sprendimas mokytis TB? Taip, ir tikrai nemanau, kad kam nors galėtų nepasiteisinti. Nauda akivaizdi; jaučiuosi progresuojanti. Anglų kalba pasidarė sava, nebejaučiu diskomforto skaitydama straipsnius angliškai. Duomenų interpretavimas ir problemų sprendimas, o ne sausas žinių atkartojimas gamtos moksluose gerokai pralavino mąstymą. Nuo šių mokslo metų pradžios (kuri, atrodo, buvo VAKAR) į mano galvą košės buvo prikrėsta tiek, kiek per visus dešimt metų iki šiol.

ŽIVILĖ VEBRAITĖ, TB1

TB - tai iššūkis, kurį ne kiekvienas gali ištverti. Tačiau tai kartu galimybė pažinti geriau save - savo gabumus ir trūkumus, kurie padeda objektyviai suvokti savo galimybes išgyventi toli nuo namų studijuojant nesibaigiantį mokslą.

Atvirai kalbant, aš pasirinkau mokytis TB, nes norėjau būti arčiau motyvuotų, viskuo besidominčių ir savo nuomonę turinčių žmonių. Tačiau sunkumai, kurie mane slėgė, privertė susimąstyti apie svajones

laiko turėsite normaliai. Aš kokius pirmus tris mėnesius nelankiau jokių būrelių, nes galvojau, kad nieko nespėsiu. Jūs taip nedarykit, nes laisvo laiko būdavo laabaai daug ;) TB puikiai išmoko planuoti savo laiką (jei šito neišmoksit, na, tai teks aukoti miego valandas), rašyti ilgokus rašinius rimtomis (ir nelabai) temomis, ugdo savarankiškumą (nes mokytojai palieka daugiau dalykų, kuriuos turi pats susižinoti ar nuspręsti) bei kūrybiškumą. Aš tikrai nesigailiu, kadėjau į TB, nes manau, kad įgijau savybių, kurios pravers gyvenime.

*Antroke, pamąstyk, ko TU nori;
negalvok apie tai, kad TB skamba
„kietai“. Pagalvok, kur Tu jausi
malonumą mokytis ir norą tapti
visuomenės dalimi.*

Živilė Verbraitė, TB1

AGNĖ SEMĖNAITĖ, TB2

ir tikslus: ar mes esame laimingi tada, kai pasiekiamo tikslą ar tada, kai gyvename pasiekę tą svajonę? Aš esu laiminga, kad mokausi TB. Tačiau negaliu paneigti, kad TB neprivertė manęs suabejoti savo ateitimi ir ko aš nuoširdžiai noriu.

Antroke, pamąstyk, ko TU nori; negalvok apie tai, kad TB skamba „kietai“ ir kad visi universitetai įtb'kus žiūri kitaip. Pagalvok, kur Tu jausi mokymosi malonumą ir norą tapti visuomenės dalimi.

Na mano smagiausios patirtys - biologijos laborai. Jei man sekasi - girdi visą laboratoriją, jei ne-verkiam visi kartu apsikabinę „Nova“, prašydami, kad pagaliau ji pradėtų skaičiuoti CO2 conc. Daug nervų (ypač, kai reikia rašyti ataskaitą!!!), bet daugiau džiaugsmo, kai pamatai savo storą portfolio ir gali pasakyti: „Visgi aš galiu.“ Kitas linksmas nuotykis - CAS. Čia privalai kažką daryti. Aš vadovavau chorui: susirinko ir pažįstančių natas ir su meškomis ant ausų. Daug kartų buvo praleistos pietų pertraukos ir nušalusios galūnės ledinėje aktų salėje, bet dar kartelį rezultatas atpirko ašaras.

GRETA URBONAITĖ, TB2

Visų pirma, be abejo, norėčiau įspėti tuos, kurie galvoja stoti ir eiti į Tarptautinį Bakalaureatą, kad darbo bus tikrai daugiau nei esate iki šiol turėję. Tačiau tai nėra kažkokia neįveikiama užduotis ir laisvo

Visi žino, kad į Tarptautinio Bakalaureato programą eina „savižudžiai“. Aš pati ilgai sakydavau, kad čia tikrai nestosiu, nes „man patinka miegas ir noriu turėti gyvenimą“. Bet... Į TB stojau, nes buvau pasiklydusi tarp visų pasirinkimų, modulių ir valandų dešimtoje klasėje. Atrodė, kad tiesiog išsirinkti šešis dalykus yra paprasčiau ir aiškiau. Be to, norėjau stipriau mokytis matematiką, bet nesijaučiau pakankamai gabi tikslinei grupei, domino fizika ir anglų kalba ir literatūra, kurios nebuvo nacionalinėje programoje. Šiais aspektais TB tikrai pateisino visus mano lūkesčius, kadangi pamokos (ne tik šių dalykų) yra ištis labai įdomios: net jei jų gali atrodyti kiek daugoka, laikas prabėga greitai. Be to, nors į TB moksleivio sąvybes, kurias skatina ši programa, dažnai žiūrima pro pirštus ar tiesiog su humoru (tie pažinimo teorijos skyreliai matematikos vadovėlyje tikrai rūpi mažiausiai...), vis dėlto, manau, jog TB mane išmokė gerokai kritiškiau mąstyti, nebūti tokia abejinga. O šių metų TB1 iš viso stebina savo energija ir kūrybingumu, demonstruodami, koks turi būti šios programos mokinys (ar bent moka sudaryti tokį įspūdį). CAS valandų rinkimas gali suteikti nemažai džiugių akimirkų ir paskatinti savanoriauti, jei anksčiau to nedarėte.

Žinoma, yra ir „tamsioji TB pusė“. Taip, reikės daug rašyti. Daug. Labai daug. Kursiniai darbai ir nesibaigiančios refleksijos tikrai gali išvaryti iš proto. Ypač,

jei sunku sugalvoti temą... O kur dar atsiskaitymai žodžiu... Iš kitos pusės, mums užduoda kiek mažiau namų darbų (ar bent man taip atrodo). Be to, išmoksti greitai dirbti paskutinę minutę, atsirinkti tai, kas tikrai svarbu tą akimirką, ir nesinervinti dėl visų kitų dalykų (čia, matyt, pasireiškia „nebijantys rizikuoti“ iš TB moksleivio savybių rinkinio). O bemiegės naktys... Na, čia jau priklauso nuo kiekvieno asmeniškai. Nors man pačiai ir tekdavo pasėdėti naktimis, tai buvo mano pasirinkimas dėl papildomų konkursų ir užklasinės veiklos, ir, ką čia slėpsi, atidėliojimo. Pažįstu žmonių, kurie mokosi TB ir eina miegoti dešimtą, taigi, viskas įmanoma! Nuo TB atbaido ir egzaminų skaičius bei sudėtingumas. Taip, nacionalinėje programoje išsvajotus šimtukus susirinkti greičiausiai yra lengviau ir nereikės beveik mėnesį laikyti po egzaminą kasdien. Galbūt lengviau įstoti į norimus universitetus. Turbūt šiuos aspektus ir reikėtų rimčiausiai apsvarstyti, prieš apsisprendžiant (nors mūsų klasėje yra žmonių, gavusių offerius iš Kembridžo, UCL, St. Andrews ir kitų gana „prestižinių“ universitetų, tad tai tikrai nėra neįmanoma). Neskatinu rinktis lengviausio kelio, galų gale vis tiek kiekvienas turi pats nutarti „ar apsimoka“. Bent aš kol kas (kol neatėjo egzaminai) nesigailiu dėl savo pasirinkimo. Na, o jeigu turite kokių nors klausimų, galite drąsiai kreiptis į mane ar bet kurį kitą TBką, mes irgi žmonės, tikrai padėsime! (šypsosi)

ELENA LESIEUR, UCL, XXI LAIDA

Į TB siūlyčiau neiti tiems žmonėms, kurie dar nežino, ką nori daryti ateityje. TB iš mokinių reikalauja jau tiksliai žinoti, kokių dalykų jiems reikės stojant ir t.t. Šiaip jeigu atsukčiau laiką, manau, kad eičiau į TB, tačiau tenka pripažinti, jog labiau nenoromis. Norint gero galutinio rezultato TB tikrai reikia įdėti nemažai darbo ir prie daugumos dalykų reikia dirbti nuolatos. Tačiau iš kitos pusės tai labai gerai paruošia universitetui ir po to jau būna niekas nebaisu. Su valstybine sistema lengviau yra „praslysti“. Taip pat reikėtų atkreipti dėmesį į tai, jog į geresnį universitetą (bent jau užsienyje) tikrai yra lengviau įstoti iš TB, bent jau mano nuomone. Dabar mokausi užsieny ir matau, jog labai mažai rytų europiečių yra iš savo valstybinių programų. Dauguma arba mokėsi Britanijoje, arba TB.

PIJA INDRIŪNAITĖ, UNIVERSITY OF WARWICK, SOCIOLOGY, XXI LAIDA

Aš, kaip visada, apie TB kalbėsiu pozityviai. Daug kas sako, kad TB neapsimoka, nes norint pasiekti tą

patį tikslą (įstoti į gerą užsienio universitetą) reikia dirbti daugiau ir sunkiau negu nacionalinėje. Jei atvira, labai sunku nėra nei viename, nei kitame, viskas yra proto ribose ir daugiau nei įmanoma, o dauguma verkšlenimų ir nuolat girdimų stereotipų apie nemigą ar socialinio gyvenimo nebūvimą besimokant TB yra jau tiesiog nusistovėjusios tradicijos, kurios yra priimtinos, leistinos ir daugumai TB'kų – būdas atkreipti į save dėmesį. Kad ir kaip pažiūrėtum, TB edukacinė programa yra kitokia (nesakau geresnė/blogesnė) ir priverčia į pasaulį, akademines disciplinas pažiūrėti iš šiek tiek kitokios perspektyvos, kitaip suvokti patį mokymosi procesą ir pačiam būti atsakingesniam. TB yra tiems, kurie žino, ko nori arba žino, KAD nori, nebijo iššūkių bei pasigedo preteksto dejuoti dėl didelio darbo krūvio. P.S. Jei ne TB, pirmi metai universitete būtų žymiai sudėtingesni...

AUDRIUS JUSTINAS RIČKUS, SCIENCES PO, XXI LAIDA

Taigi dabar, kai jau praėjo beveik metai nuo tada, kai gavau bakalaureato diplomą, galiu šiek tiek racionaliau viską įvertinti. Neslėpsiu, visko buvo – ir linksmų dalykų, ir nelabai. Tikrai buvo sunku – buvo ir bemiegių naktų, ir streso. Vis dėlto, kai pasižiūriu iš perspektyvos, manau, kad TB paruošė mane neblogai aukštajam mokslui, nes mokymo sistema ir atsiskaitymų formos (bent jau socialinių mokslų) gan panašios, tad nebuvo sunku adaptuotis universitete.

Kam patarčiau stoti į tarptautinio bakalaureato klasę? Visų pirma tiems, kurie domisi, ir tiems, kuriems patinka socialiniai ir humanitariniai mokslai. Istorijos, ekonomikos, psichologijos ir anglų bei lietuvių literatūros programos net tik įdomios, bet taip pat lavina kritinį mąstymą, skatina nuolatos domėtis dalyku ir moko rašyti rašinius pagal vakarietiškus standartus – visa tai labai naudinga tiems, kurie planuoja studijuoti užsienyje. Mokytojai reikalauja daug skaityti ir moka pateikti knygas taip, kad norisi jas skaityti – manau, kad tai didelis privalumas. Taip pat stoti į TB patarčiau tiems, kurie nori išmokti dirbti. Krūviai dideli, aš pats juos keikiau prieš metus, tačiau dabar, universitete, darbo dažnai būna beveik tiek pat, bet dėl patirties, kurią įgavau, jį atlikti ne taip jau ir sunku.

Taigi, nors dveji metai bakalaureato sistemoje buvo ištis sunkūs, manau, kad vis dėlto teigiami dalykai nusveria neigiamus.

ŠIMTAS. (NE)BANALIAI. GAL JAU GIRDĖTAI

Atrodo, paskutinis mano straipsnis *Anduose būnant liceiste (turbūt) toks pats, kaip pirmasis – susijęs su renginiu. 2010-ųjų rudenį rašiau apie krikštynas, o šiomet, likus vos keliems mėnesiams iki VBE – apie šimtadienį.*

Šis prisiminimas atgijo ne veltui. Prisimenu eksę Karoliną (XIX laida), mūsų krikštamotę, po vakarinės dalies kalbėjusią su mumis ir sakiusią, kad Šimtadienis licėjuje – ištis neeilinis renginys. Teko jį matyti ir praeitoje mokykloje, atrodė žavu, tačiau tuomet praraja tarp pagrindinės mokyklos mokinių ir abiturientų buvo tokia didelė, kad, ko gero, net nesusimąščiau, kaip jį po daug daug metų išgyvensiu pati.

Prisimenu dvi nuostabas pirmaisiais metais licėjuje. Rytas, kai įžengus pro duris į mokyklą, žaviesi muzikiniais performansais fojė... kas, kad jie dar vis ne tau ar ne tavo? Įmantrios, išmanios dekoracijos, abiturientų portretai, apipavidalinti nestandartiškai žaviai, nosies kyštelėjimas į papuoštas klases, taip ir nespėjant pilnai pa-

sidžiaugti ten parengtais dalykais, paslaptimis apipinta vakarinė dalis – ak, kaip tai masino tiek mane, tiek mano kurso draugus! Vėliau atėjo mūsų laikas. Mes kūrėme, mes darėme, mums dėkojo ketvirtokai. Nuostabus jausmas. Ačiū ir jiems – juk be jų nebūtų ir mūsų, to darbo, tų savaitgalių licėjuje, suartinusių kursą, paskutinę minutę taisomų dekoracijų, renkamų laiškų, ankstyvo darbo magiškojo penktadienio rytą. Pernai po vakarinės dalies mačiau visko: susimąstymo, ašarų, šypsenų. Juk buvo likę tik metai! Metai iki šios džiaugsmo ir ankstyvos nostalgijos kupinos šventės.

Nublizgintais batais bėgu pažliugusiu taku į stotelę, skubiai rašydama draugei, kad „gal vėluosiu“. Ačiū aukštesnėms jėgoms, spėju. Prie

Paulė Tulevičiūtė

Akvilės Kuprytės ir Monikos Repčytės nuotraukos

durų pasitinka chalatuoti vaikinai – tas sukelia susidomėjimą. Draugė prieš kelias dienas tvirtino, kad bus neįdomu, nes nuotraukos Facebook'e ir po aštuntos pamokos girdima oldschool muzika sufleruoją, kad, matyt, sulauksime vintažo, filmų, laikmečių, Holivudo temų... Na, gal tai tik detalės, tačiau kosminės odisėjos, džiunglių ar Hario Poterio galime nesitikėti. Neilgai trukus, sužinome, kad Šimtadienis deklaruo- tas išskirtinei ir netikėtai – sapnų – temai. Čiupinėja- me programėles, negalime patikėti, kad tai jau MŪSŲ diena. Tas šauniasis licėjaus renginys, metų bomba, apie kurį legendos sklido ir jas patys matėme jau nuo pirmos klasės. Šiandien viskas jau XXII laidos. Nesinori kalbėti tokia savanaudiška gaida – žemai lenkiu galvą trečiokams. Šauni mintis, ne tik gražūs, bet ir turiningi kambariai, nuostabūs pasirodymai, jau nekalbu apie vakarinę dalį. Mielieji, užsidirbote begalę pagyrų. Ko vertas vien iš mūsų kurso šokėjų išgirstas „na, šokių srityje mus tikrai pralenkė...“ ar vakarinis vaidinimas, privertęs ploti atsistojus – už tai atsakiu- siems trečiakursiams nuo manęs ir, manau, viso 4 kurso susilaukiate aplodismentų (ir, kaip dabar ma-

dinga, nykštuko į viršų socialinėje erdvėje). Puikūs ir muzikiniai pasirodymai – tokia balsingų, įvairius ins- trumentus įvaldžiusių žmonių įvairovė viename kur- se yra nuostabi. Turite, kuo didžiuotis. Gera sulaukti ir smulkmenų – su meile iškeptų keksiukų, arbatos (užduotį pralinksinti alkaną abiturientą įvykdėte su kaupu – namie pietų ne itin norėjau), o ką jau kal- bėti apie kasmetinę kulinarinę „vinį“ – gardų tortą po dvasiškai gardaus spektaklio.

Nepykite, kad taip banaliai ir gal jau girdėtai. Vi- siems šimtui „su viršum“ norėčiau padėkoti. Kiekvie- no jūsų, brangieji, įnašas yra be proto svarbus – ar vaidinate, ar šokote, ar tiesiog iškirpote dekoraciją, esate nuostabūs. 2014 metų vasario 21-oji išliks XXII laidos širdyse, galvose kaip geras sapnas – ryškus, įsi- menantis, kupinas šviesių emocijų. A sweet dream, kaip pasakytų anglakalbiai.

Dar kartą lenkiu galvą žemyn. Ir už triūsą linkiu ki- tąmet patirti tokį patį džiaugsmą, kokį patyrėme ir mes.

Redakcija pakalbino **AURELIJĄ MARTINONYTĘ** – pa- grindinę Šimtadienio organizatorę.

Kaip gimė Šimtadienio tema? Ar daug kartų keitėsi? Ar buvo nesutarimų?

Su Šimtadienio tema kankinomės tikrai ilgai. Rinko- mės iš dviejų temų, teko daryti viso kurso balsavimą, tačiau dėl apylygių rezultatų diskusijos netilo net ir tada, kai jau buvo sudarytas sapnų temos planas. Galų gale neapsikentę koordinatoriai nusprendė, kad užteks žaisti demokratiją, ir paskutinį kartą įvertinę abiejų temų privalumus ir trūkumus, priėmė galutinį spren- dimą. Buvo tokių, kurie iš pradžių sakė neprisidėsian- tys prie organizavimo, jei nebus išrinkta jų norima tema, tačiau vėliau, supratę, jog niekam pavieniai ka- prizai neįdomūs, ėmė pjūklus ir agroplėvelę į rankas.

Nuo ko pradėjote viską statyti?

Ko gero, sudėtingiausia buvo pradžia – kai neturi nie- ko apčiuopiamo, tik krūvas popierių, kurias aptinku savo namuose iki šiol. Sunku ir pačiam, nes atrodo, kad įdedi daug darbo, o rezultato dar nesimato; sun- ku ir dėl to, kad kiti nemato tavo bemiegių naktų, ir galvoja, kad viskas stovi vietoj. Sutvarkę visą teorinę dalį (biudžetą, planą), kuri, pasirodo, ne ką lengvesnė už praktinę, ilgą laiką laukėme medžiagų. Joms atke- liavus ėmėmės darbų ir tada iš miegų pabudo ir mu- zikantai bei šokejėliai.

Iš kur sėmėtės įkvėpimo?

Iš vilties, jog pradžiuginsime ketvirtokus, iš min-

ties, kad kada nors viskas baigsis, ir iš picų, kurias, kaip vėliau sužinojome, pirkome iš licėjaus pinigų. Valgai, žmogus, ir nežinai. Ačiū visiems gandų nešiotojams, kad aky-lai prižiūri biudžetą!

Kokios buvo didžiausios problemos, su kuriomis susidūrėte?

Kaip ir visada, didžiausia problema

– vidiniai nesutariaimai. Dabar, žiūrint į praeitį, jie atrodo bereikšmiai, o kai kurie apskritai pasimiršo, tačiau tuo metu jie ne tik gadino nuotaiką, bet kai kuriais atvejais ir stabdė darbus. Kita problema – finansinė. Pinigų mums netrūko, mes jų visų netgi neišnaudojome, tačiau problema buvo jų panaudojime. Dėl pasikeitusios tvarkos net ir menkiausio varžtelio pirkimas pavirsdavo į ilgą ceremoniją, ko netekdavo patirti trečiokams ankstesniais metais. Tačiau suprasdami, kad turime apskritai būti dėkingi už mokyklos finansavimą, per-nelyg nesiskundžiame.

Koks buvo maloniausias ir prasčiausias įvykis Šimtadienio kūrimo metu?

Kaip maloniausią įvykį iš pačio proceso atsimenu vieną, atrodo, smulkmeną. Niekaip negalėjome nuspręsti, kaip daryti ketvirtokų nuotraukas, o laiko

buvo likę labai mažai. Dekoratoriai, piešėjai, kurie buvo iš pradžių nusprendę daryti vienaip, staiga ėmė nebesusišnekėti. Ir vieną dieną įėjus į mokinių kambarį matau Agnę (dar kartą ačiū Tau!) sėdint ir piešiant juos. Tai buvo nuostabu, nes žmogus tiesiog ėmė ir padarė, kol kiti ginčijosi. O vieno prasčiausio įvykio išskirti negaliu, bet prisimenu, kad būdavo labai liūdna, kai į bendrus susirinkimus ir šeštadieninius darbus ateidavo mažai žmonių, o kartais ir atėję nedarbo visu pajėgumu.

Aptark visų kategorijų(deko, šokiai, muzika, teatras, kambariai) veiklą. Kuo įsimintina, ką galėjo tobulinti?

Ko gero, mažiausiai galėčiau papasakoti apie teatro veiklą, nes jiems dirbant dirbdavau ir aš todėl retai matydavau jų repeticijas. Pagrindė bendravau ir dirbau su dekoratoriais, kurių buvo daugiausia, ir ši grupė žmonių buvo labiausiai kintanti, skirtingai

nei šokėjų ar muzikantų. Kiekvieną šeštadienį besikeičiant dirbantiems žmonėms buvo sunkoka, nes nemažai laiko tekdavo vis naujam „instruktažui“. Tokių dalykų bandėme išvengti išankstiniu darbų pasiskirtimu ir atsakingų asmenų paskyrimu, tačiau tai, kas gražiai atrodo popieriuje, neretai nepavyksta realybėje – sirgimai ir močiucių gimtadieniai vis „pasiglemždavo“ atsakingus žmones ir darbai

atitekdavo visiems, o kartu ir niekam. Šokėjai buvo darbų blaškytojai, nes vis norėjosi pažiūrėti kaipgi jiems sekasi; buvo įdomu stebėti kasdien tobulėjančius pasirodymus, o didžiausia baimė buvo nesulaukti pakankamai žiūrovų, kurie galėtų tinkamai įvertinti puikų šokėjų darbą. Kiek teko bendrauti su muzikantais, jiems neretai tekdavo susidurti su neatsakingumu, kai žmogus tiesiog nusprendžia neateiti, o kurti miuziklą – tai ne lapus karpyti, – nepaprašysi pirmo pasitaikiusio pagalbos.

Jei būtumėt gavę neribotą laisvę (materialinę bei dvasinę, ir dar laiko) kokie pakeitimai būtų įvykę?

Labiausiai mus varžė jau minėtieji finansinių procedūrų sudėtingumai ir nauja taisyklė, pagal kurią mokiniai negali būti savaitgaliais mokykloje vieni. Dabar mąstau kiek tie suvaržymai veikė psichologiškai ir kiek praktiškai; kaip bebūtų, daugelio nepasitenkinimas esama situacija gadino bendrą darbinę nuotaiką ir nusiteikimą. Sunku įsivaizduoti, kaip atrodytų Šimtadienis, jei būtumė turėję daugiau laiko, ar neribotą darbo laisvę. Prisipažinsiu, būdavo minčių „o, kad dar savaitėlė...“, tačiau tirpstantis laikas yra geriausias motyvatorius dirbti. Dabar galvoju, jog kažkokie ruošimosi sąlygų pakeitimai nebūtų padarę didelės įtakos bendram vaizdui. Manau, kad tie, kurie teigia priešingai, yra naivūs ir ieško kliūčių ten, kur jų nėra. Padarėme taip, kaip sugebame, o papildoma savaitė ar mėnuo didesnio noro ir atsakomybės jausmo

pridėjus nebūtų.

Linkėjimas antrokams?

Mieli antrokai, kadangi nežinia, kaip Šimtadienis atrodys kitamet, noriu palinkėti, bet kuriuo atveju, pasistengti kuo daugiau prie jo prisidėti. Ne dėl to, kad pati noriu gero Šimtadienio, o dėl to, kad tai yra puiki patirtis, tiek susipažinti su biurokratiniais džiaugsmiais, tiek galimybė atskleisti savo pomėgius ir talentus, jau nekalbant apie tai, kokią tarpusavio bendravimo patirtį dovanoja bendras kūrybinis darbas. Savo kurse atrasite žmonių, kurių anksčiau net nematėte, ir būtent jiems būsite labiausiai dėkingi už pagalbą. Kadangi neišvengiamai ir jūsų kurse atsiras koordinatorių, kurie prisiims didžiąją darbo dalį, noriu jiems palinkėti tarpusavio susikalbėjimo, o svarbiausia – nepamiršti, kad Šimtadienis yra tik vienadienė šventė, kuriai nereikia besąlygiškai aukoti savo sveikatos, bendravimo su šeima ir sėkmės moksloose.

ISTORIJA YRA GYVENIMO MOKYTOJA

„Istorija yra gyvenimo mokytoja“ – yra pasakęs žymus romėnų politikas Ciceronas. Tačiau šiuolaikinė visuomenė, apsvaigusi nuo naujų išradimų gausos, vis daugiau reikšmės teikia ateičiai bei ją kuriantiems mokslams ir vis rečiau sustoja pažvelgti į praeitį. Tarp savo bendraamžių taip pat pastebiu sumenkusį požiūrį į istorijos discipliną. Šiame straipsnyje pabandysiu liceistams priminti istorijos supratimo svarbą ir trumpai apžvelgti jos dėstymą istorijos tikslinėje grupėje.

Visų pirma, reikia nepamiršti, kad istorija yra ne ką mažiau svarbi kuriant ateitį nei fizika ar biologija. Taip yra pirmiausia todėl, kad istorijos pažinimas yra būtinas politikos, tarptautinių santykių mokslams ir tai bene pagrindinis reikalavimas renkantis šias studijų kryptis. Ir nors posovietinė Lietuvos visuomenė dar ir šiandien linkusi klijuoti politikams įvairias etiketes (kartais pagrįstai, kartais nelabai), lyginti šią specialybę su pirmąja pasaulio profesija bei teigti, jog teisingiausias yra apolitiškas požiūris, visgi negalime nesutikti, kad be gero politinio valdymo ir stabilumo valstybėje, kartu su tuo atsirandančio švietimo bei mokslinių tyrimų finansavimo, tik labai nedaugelis specialistų galėtų realizuoti savo gabumus. Be to, istorinis mąstymas yra pagrindas norint perprasti įvairių pasaulio kultūrų, religijų atstovų mentalitetą, jų santykį su likusia žmonija.

Kokios tokio mąstymo trūkumo pasėkmės? Jas puikiai iliustruoja JAV karinės ekspedicijos Irake ir Afganistane – nepakankamas islamo istorijos ir jos suformuotos kultūros pažinimas bei fakto, kad per prievartą diegiamos vertybės nelinkusios išsakyti, ignoravimas lėmė, jog šie karai nusinešė tūkstančius abiejų kovojančių pusių karių bei civilių gyvybių, sustiprino regiono antivakarietiškas pažiūras ir, anot globalizacijos tyrimų centro (CRG) skaičiavimų, kainavo Jungtinėms Amerikos Valstijoms daugiau nei šešis trilijonus JAV dolerių. Detaliau išanalizavus visus kintamuosius, atkreipus dėmesį į ankstesnį Sovietų Sąjungos sutriuškinimą Afganistane, pa-

šalinių kišimosi į Artimųjų Rytų valstybių vidaus politiką pasekmes ir didelius plotus aprėpiančių karų žalą nuoširdžiai tikiu, jog tokią konflikto baigtį buvo įmanoma numatyti ir pasukti koku nors kitokiu, efektyvesniu keliu link Huseino nuvertimo. Istorija taip pat atlieka labai svarbų vaidmenį kuriant pilietišką, patriotišką ir tolerantišką kitoms kultūroms visuomenę. Tik suprasdami sunkią protėvių kovą, didžiules anksčiau kartų aukas, dėl kurių dabar galime laisvai kalbėti, mąstyti, mokytis, veikti, išmokstame jų palikimą vertinti ir puoselėti.

Trumpai apžvelgę istorijos reikšmę šiandieniniame pasaulyje galime pereiti prie istorijos tikslinės grupės mokinių kasdienybės. Kodėl išskiriu būtent tikslinę grupę ir nebandau apžvelgti istorijos dėstymo apskritai licejuje? Todėl, kad pats straipsnis yra veikiau agitacinio nei apžvalginio pobūdžio, orientuotas į antrokus ir pirmokus, kurių dar tik laukia sprendimas, kokia kryptimi pasukti. Aišku, kai kurie jau tikriausiai esate tvirtai apsisprendę dėl savo pasirinkimų, tačiau, kaip ir kiekvienais metais, turėtų atsirasti vienas kitas dvejojantis ir tikiuosi, jog šis tekstas tokiems mokiniams padės šias dvejones išsklaidyti. Tad negaišdamas laiko pradėsiu nuo atsakymo į vieną iš dažniausiai kylančių klausimų – jei pasirenkate istorijos A kursą ir istorijos modulį, turite tiek pat pamokų kiek tikslinės grupės nariai, tai koks tada skirtumas? Skirtumas tik vienas, tačiau labai reikšmingas – kursinių darbų rašymas, kuriuo užsiima tiksliai ir ko išvengia istorijos A mokiniai. Kursinis darbas – didelės

Jonas Kavaliauskas

apimties savarankiškų studijų rašto darbas. Paprastai paaiškinus, pasiimate bent 10 knygų pasirinkta tema (dažniau tai būna monografijos, o ne sintezės) o jas perskaitę 15 – 30 puslapių moksliniame darbe pateikiate savo požiūrį į problemą ir ją nagrinėjusių istorikų polemiką. Kitaip tariant, susipažįstate su tikrųjų istorikų darbo pobūdžiu. Be to, kursinio darbo rašymas ugdo mokinio gebėjimą tinkamai planuoti savo laiką, analizuoti bei sisteminti mokslinę literatūrą, kritiškai vertinti informacijos šaltinius, skirti gonzo žurnalizmą nuo profesionaliai parašytų ir daugiau ar mažiau objektyvių darbų. Tai taip pat puiki proga ir motyvacija detaliam išnagrinėti jau seniai ramybės neduodančius istorinius įvykius. Be kursinio darbo istorijos tikslinėje grupėje Jūsų laukia debatai, diskusijos, istorinės literatūros recenzavimas, projektinių darbų pristatymas, istorinių laidų peržiūros ir jaukūs valstybinių švenčių minėjimai su arbatėle ir sausainiukais. Kadangi tikslinė grupė paprastai būna negausi (jei yra daug norinčių, vykdomos atrankos), laikui bėgant atsiranda stipresnis ryšys su kolegomis ir mokytoju, o tai tik dar labiau pagerina atmosferą klasėje ir padidina pamokų efektyvumą.

Nors dėl ribotos straipsnio apimties ir nepavyko plačiau aptarti daugelio kitų tiksliausių darbo aspektų, raginu visus susidomėjusius užduoti rūpimus klausimus man asmeniškai – mielai į juos atsakysiu. Tikiuosi, jog mano minėtas papildomas darbas neatgrasys Jūsų nuo istorijos tikslinės grupės, nes visgi esame liceistai – dirbti čia ir atėjome. Labai džiaugiuosi pats šiais metais papildęs tikslinės grupės gretas ir viliojosi, jog Jūs taip pat nepasigailėsite savo sprendimo.

1. Kodėl būtent istorijos tikslinė grupė? Kokių pranašumų ji turi prieš lietuvių kalbos ar matematikos tikslines grupes bei kuo ji tave sudomino?

2. Ar tikslinė grupė palengvina istorijos mokymąsi? Jei taip, kaip ir kokie veiksniai tai lemia? Galbūt įgytas žinias jau teko pritaikyti ir kitose disciplinose?

3. Istorijos tikslinės grupės mokiniai turi rašyti kursinį darbą. Papasakok apie tai plačiau, kaip vyksta darbas, kokių iššūkių kelia ši užduotis?

4. Kokiomis savybėmis turėtų pasižymėti liceistas, norintis mokytis šioje grupėje?

MARINA TARAKANOVA, IIIc

1. Licėjaus tikslinės grupės yra skirtos mokiniams,

trokštantiesiems pagilinti savo žinias, tiems, kuriems neužtenka A kurse dėstomos medžiagos ir kurie yra ypač pamėgę pasirinktą dalyką. Aš neišskirčiau istorijos tikslinės grupės iš kitų dviejų, nes kiekviena tikslinė grupė turi savo pranašumų ir pasirinkimo teisę turi pats mokinys, priklausomai nuo to, ar gautos žinios tikslinėje grupėje pravers jam ateityje studijuojant. Istorija mane ypač sudomino dešimtoje klasėje, besimokant naujausius laikus, pamaniau, kad tikrai norėčiau žinoti apie šį ir kitus laikotarpius daugiau ne tik iš smalsumo, bet ir dėl bręstančių minčių studijuoti specialybę, susijusią su istorija.

2. Man asmeniškai palengvina. Visų pirma, todėl, kad pamokos vyksta mažoje grupėje (mūsų yra aštuoni), visi mokiniai yra motyvuoti, aktyvūs, kiekvienas turi galimybę dažnai diskutuoti bei debatuoti, tai lavina mūsų kalbėjimo įgūdžius ir kartu palengvina įvairių faktų bei datų įsiminimą. Taip pat knygų recenzijų rašymas, renginių, susijusių su istorija, lankymas bei kursinio darbo rašymas duoda efektyvių rezultatų. Įgytas žinias teko pritaikyti per kitas disciplinas, pavyzdžiui, lietuvių kalbos pamokas, kai yra nagrinėjami rašytojų kūriniai, rašomi rašiniai ir tada istorinio konteksto pritaikymas tampa labai naudingas.

3. Istorijos tikslinė grupė per mokslo metus turi parašyti vieną kursinį darbą pasirinkta tema iš laikotarpio, nagrinėjamo tais mokslo metais. Jau rudenį pradėjome rinktis temą – kiekvienas pateikdavo savo variantų ir klasėje diskutuodami apie kiekvieną galimą temą padėdavome išrinkti tam žmogui geriausią variantą. Po to sekė tinkamų šaltinių ieškojimas ir literatūros sąrašo sudarymas, kuriuo remiamasi rašant kursinį darbą. Reikėjo pateikti mokytojui šį sąrašą ir darbo įvadą – tai buvo mūsų darbo pusiaukelė. O po pavasario atostogų pateikus galutinį darbą iš maždaug 15 – 20 puslapių, reikės savo kursinį darbą apginti prieš klasę trumpai jį pristatant ir atsakant į mūsų grupės narių, dviejų recenzentų, klausimus. Atliekant šią užduotį išmokstama rasti tinkamų šaltinių ir jais teisingai pasinaudoti, mokomasi argumentuoti savo nuomonę ir planuoti laiką, nes darbo pakankamai daug ir paskutiniam vakarui palikti nevertėtų.

4. Mokinys, norintis pasirinkti šią grupę, turėtų mylėti istoriją, turėti gerą atmintį, nes tai faktų ir datų mokslas, ir, žinoma, būti motyvuotas.

TOMAS SIPKO, IVc

1. Tuo metu, kai buvau sudėtingame dešimtoko kai-

lyje, oficialiai buvau NMA istorijos sekcijos mokinys. Priežastys pasirinkti istorijos tikslinę grupę buvo grynai asmeninės – paskaityti daugiau knygų, gauti daugiau dėmesio iš mokytojo ir, žinoma, jaunatviškas noras suformuoti linksną, mažą grupę, kurioje būtų smagu dirbti.

2. Manau, kad pagerina tiek, kiek pats įsivaizduoji. Kas yra istorijos mokėjimas? Aš laikausi nuomonės, jog gilesnis tam tikro dalyko mokymasis pagerina bendrą dalyko suvokimą. Čia kaip matematikoje: jei moki matematinę indukciją, paprastą lygtį išspręsti problemų neturėtų kilti. Būtent tą istorijos tikslinėje mes ir darome – rašydami kursinius darbus, recenzijas, gilinamės į tam tikras temas, tačiau, be abejonės, mokomės ir privalomą kursą. Įgytas istorines žinias pritaikyti galima įvairiausiose situacijose – diskutuojant su draugais, analizuojant šiandienines aktualijas arba netgi rašant lietuvių kalbos rašinį. Taip pat naudingas buvo rašto darbo rašymas. Išmoko naudotis biblioteka ir turiningai leisti atostogas. (juokiasi)

3. Viskas paprasta: po kokio mėnesio ar dviejų ramaus mokymosi, mokytojas netyčia užsimins apie artėjantį kursinį darbą ir kas savaitę vis ragins išsirinkti temą. III kurse privaloma pasirinkti temą iki Naujausių laikų istorijos, IV, kaip supratote, iš Naujausių laikų istorijos. Čia atsiskleidžia mokytojo Algio planavimo sugebėjimai – jis lentoje surašys eilę datų: pirmoji bus temos pateikimo deadline'as, antroji – kursinio darbo plano, įvado ir teorinio literatūros sąrašo pateikimas (tiesiog, kad užtikrintų, jog nemiegate), kita mirties linija – kursinio darbo pateikimas (popieriniu variantu) ir paskutinė – kursinio darbo gynimo data. Taigi viskas aišku: yra apie semestras laiko tam, kad parašytum daugiau nei 35000 spaudos ženklų kursinį darbą pasirinkta tema. Pagrindinis iššūkis, kaip visada, yra darbo planavimas. Kad ir kaip besistengčiau, abu kursinius darbus rašiau per atostogas, tačiau tikrai siūlau paskaitinėti knygų jau anksčiau, tada pajaukite darbo rašymo malonumą ir valandos, praleidžiamos bibliotekoje, bėgs greičiau. Nors ir skamba

gąsdinančiai, tačiau jau antrą dieną bibliotekoje užėina lengvas pasididžiavimo ir pasigėrėjimo jausmas.

4. Bet koku atveju, žmogus turi būti skaitantis arba bent turintis noro skaityti. O apie stereotipus, humanitaras ar tiksliukas nė nenoriu kalbėti, manau, jau seniai praėjo toks moksleivių skirstymas, tad kiekvienas gali būti šios grupės narys. Svarbu paminėti tai, jog istorijos tikslinė grupė bus tokia, kokią ją patys sukursite, tai visiškai dinamiškas dalykas.

RYTIS URBONAVIČIUS, IVc

1. Mane istorija domino jau nuo ankstyvos vaikystės ir, manau, kad daugumą mano kolegų taip pat. Istorijos tikslinė grupė sudomino dėl to, kad, mano nuomone, istorijos mokytojai licėjuje yra labai aukšto lygio, be to, šioje grupėje mes ne tik mokomės pagal VBE programą, bet ir darome daug naudingų papildomų darbų. O matematikos ir lietuvių tikslinės taip pat labai geros vietos mokinio tobulėjimui, čia pasirinkimą daugiau lemia prioritetai. Na, galima būtų nebent išskirti tai, kad matematikai nerašo kursinių darbų (kurie reikalauja daug laiko, tačiau yra be galo naudingi).

2. Ne, nemanau, kad palengvina, netgi iš dalies gali pasunkinti, nes kartais imami žymiai platesni nei vadovėliniai kontekstai. Šiaip, be abejo, tenka pritaikyti. Lietuvių rašiniai, politologijos diskusijos (juk politika ir istorija pagrindinės žmonių diskusijų temos) be plačių istorijos žinių tikrai nebūtų tokie geri bei efektyvūs. Labiausiai mokymąsi palengvina įvairūs projektiniai darbai, o štai kursiniai darbai paverčia tave atskiros temos specialistu (dabar žinau daug informacijos apie

Nuotrauka iš asmeninio archyvo

istorinį Vilnių bei Josifą Staliną).

3. Rašomas yra keliais etapais. Pradžioje reikia sugalvoti keletą temų, vėliau, diskutuodami klasėje su mokytoju, parenkame geriausiai tinkančias temas kiekvienam individualiai. Tada rašome planus bei įžangas, renkame įvairią literatūrą. O viską vainikuoją jau pačio kursinio darbo rašymas. Iššūkiai: kartais sunku prisiversti rašyti (todėl svarbu pasirinkti įdomią temą), sunku ieškoti daug įvairios literatūros ir nepaversti darbo tiesiog paprastu aprašymu be nagrinėjimo. Šis darbas labai pravers siekiant aukštojo išsilavinimo, ypač socialinių mokslų srityje.

4. Nereikia jokių ypatingų savybių. Svarbiausia, kad domintų istorija, o ir tai nėra būtina, nes gali laikui bėgant pamėgti. Be to, turėtum nebijoti kartais paskirti vieną kitą dieną kursiniam ar kitam darbui.

mas, konferencijų lankymas, knygų recenzavimas ir galiausiai kursinis darbas. Taip pat mokytojas į pamokas pakviečia istorikų, politologų, buvusių liceistų, kurie studijuoja ką nors susijusio su istorija. Tad pamokos tikrai įdomios, leidžia nukrypti nuo sauso faktų, datų mokymosi. Ir ketvirtame kurse, kai jau, atvirai kalbant, darosi bloga nuo mokslų ir pamokų, į istorijos pamokas vis dar einu su džiaugsmu ir net smalsumu, nes niekada iš tiesų negali žinoti, ką veiksi per pamoką.

3. Kursinis darbas... skamba baisiau, nei iš tiesų yra. Lengviausias dalykas – išsirinkti temą. Trečiame kurse galima rinktis bet ką iki Pirmojo pasaulinio karo pabaigos, ketvirtame – nuo tarpukario iki šių dienų (bent jau pas mokytoją Sindaravičių). Šiaip ar taip, jei jau esi tikslinė, žaviesi vienu ar kitu laikotarpiu, as-

Istorijos tikslinė grupė bus tokia, kokią ją patys sukursite, tai visiškai dinamiškas dalykas.

Tomas Sipko, IVc

AUŠRA RINGELEVIČIŪTĖ, IVc

1. Apie matematikos tikslinę net negalvojau, žinojau, ką reikia Budvytis... O į lietuvių tikslinę nė jau paprasčiausiai dėl to, kad pasirinkau istorijos tikslinę. Istorijos pamokos visada buvo prie širdies, o galimybė mokytis su kitais „superistorikais“ viliojo. Taip pat maniau (ir vis dar manau), kad vienas didžiausių jos privalumų – galimybė mokytis mažoje grupėje. Mūsų yra devyni (kiekvienais metais būna panašiai), mes esam mokytojo numylėti tiksliai. Ir šiaip kiekvieną ginčą istoriniais klausimais su kursioke gali baigti fraze „klausyk, aš tikslinėj moka, gal aš geriau žinau“ (žinoma, juokais). Kiek žinau, nei matematikos, nei lietuvių tikslinės grupės neturi tiek papildomos veiklos (apie kurią plačiau kitame atsakyme), kiek mes. Manau, kad tai yra istorijos tikslinės privalumas, nes tie, kurie nenori papildomos veiklos, susijusios su istorija, gali sėkmingai rinktis A kursą. Ir, manau, kad lietuvių ar matematikos tikslinėse nesužinosi, kodėl Chruščiovas importavo žvirblius iš Australijos arba ką politikoje vadiname ridikėliais.

2. Nežinau, ar palengvina mokymąsi, bet tikrai jį praplečia. Šalia mokyklinės programos yra visokių veiklų: debatai, projektų rengimas ir pristaty-

menybe, koks nors įvykis galbūt kelia klausimų arba yra šiaip įdomu ką nors paanalizuoti plačiau. Dėl to išsirinkus dominančią temą pats darbas tampa gana malonus. Blogiausia yra tai, kad rašymo procesas prasideda tada, kai ima spausti laikas, ir galbūt dėl to žodžiai „kursinis darbas“ pradeda kelti paniką, nes turi kokias 10 knygų ant stalo ir tau iš jų reikia lipdyti tekstą. Man didžiausias iššūkis buvo, kad ir kaip paradoksaliai skambėtų, darbo apimties ribojimas. Pernai labai nepavyko, šiemet jau proto ribose viršijau nustatytą spaudos ženklų skaičių (įrodymas, kad kai pradedi gilintis į įdomų dalyką, sunku sustoti). Nežinau, kaip kitiems, bet man tas įvykių nagrinėjimas, nežinotų dalykų atradimas buvo labai įdomus ir žinau, kad niekada šiaip nebūčiau skaičiusi vienos ar kitos istorinės knygos ar nuomonės, jei nesimokyčiau tikslinėje grupėje ir nereiktų rašyti kursinio darbo. Ir labai jaučiasi, kad po kursinio darbo parašymo žmogus tikslinėje geriau išmano savo temą už kitus, net ir mokytoją kartais pataiso ar papildo. Tikriausiai jau spėjau atsibosti visai tikslinei grupei (ir ne tik) nuolatiniomis kalbomis apie Vytauto Didžiojo valdymo subtilybes, kurias sužinojau pernai...

4. Paprasčiausiai turi mėgti istoriją. Daugiau nieko nereikia.

MENŲ DIENOS + VALIO

Per tradiciškai mokslo metų pabaigoje vykstančias Menų dienas veikti tikrai buvo kq: nuo dailės viktorinos ir piešimo ištrupėjusių plytelių vietoje iki dalyvavimo flešmobe ir teatro studijos „Elementoriaus“ šių metų Literatūrinių Vilniaus slinkčių almanacho pristatymo. Visa tai vainikavo grandioziniai VALIO apdovanojimai, Mados epidemija ir po jų vykęs šokių vakaras 6 dešimtmečio tema. Kaip kas vyko vyko per visus šiuos renginius pasakoja patys organizatoriai.

ŠOKIŲ DIENA

(pasakoja Monika Stanislovaitytė)

Šių metų Menų savaitę pradėjo Šokio diena. Ryte vos įėjusius į mokyklą mokinius pasitiko džiaz skambesys ir smagią nuotaiką pradėjo kurti lindyhop'as šokančios poros. Besišypsantys šokėjų veidai ir grakštūs judesiai kvietė liceistus pasižiūrėti nuotaikingojo pasirodymo. Trumpųjų pertraukų metu foje esančiame televizoriuje buvo rodomi filmukai apie šokį. Renginio kulminacija tapo per ilgąją pertrauką kiemelyje vykę pasirodymai. Iš pradžių šokėjos kvietė žiūrovus kartu sušokti flashmob šokį. Minia liceistų linksmi judėjo pagal Tinos Turner hitą. Vėliau visų dėmesys buvo nukreiptas į ilgai Menų savaitę besiruošusių licėjaus mokinių šokius. Į svečius atvykę TB mokiniai iš Tauragės prisijungė prie Šokio dienos programos ir parodė puikiai

surepetuotą pasirodymą. Didelį įspūdį žiūrovams paliko pirmųjų pademonstruoti gatvės šokių judesiai. Šokių dienos ilgosios pertraukos renginį užbaigė dviejų porų sušoktas lindyhop'as ir jungtinės liceistų grupės nuotaikingasis shim sham'as.

Galiausiai po pamokų visi liceistai buvo kviečiami susitikti su „Low Air“ teatro šokėjais Aida Gudaite ir Laurynu Žakevičiumi. Svečiai papasakojo apie šokėjo gyvenimą, profesiją, sunkumus ir džiaugsmus, noriai dalinosi sava patirtimi ir davė gyvenimiškų patarimų mums, jauniems žmonėms, dar besiaiškinantiems, kur mūsų kelias.

DAILĖS DIENA

(pasakoja Kamilė Čelutkaitė)

Antradienio rytą į licėjų atskubėję moksleiviai mieguisti žengė koridoriais, kurių sienos pasidabino meno kūriniais. Jei dvi savaites – mat tiek laiko paroda truko – jie nevaikščiojo sunkiai vilkdami mokslų išsunktus kūnus, skaičiuodami įtrūkius ilgaamžiam mokyklos grindinyje, turėjo progą išvysti net keturiolikos autorių šedevrus, eksponuotus visuose trijuose pastato aukštuose, įvairiausiose vietose. Kiekvieno kūrėjo asmeninei parodėlei buvo paskirta erdvė. Galėjome grožėtis estetiškais darbais pieštuku, juodu rašikliu kurtais detalizuotais piešiniais, tapybos darbais

Elenos Paleckytės nuotr.

ant drobės ar medžio, raižiniais, parodoje buvo eksponuojama net skulptūra... O nuskambėjus (mintyse) skambučiui į ilgąją pertrauką, fojė pasirodė pirmieji liceistai, pasiryžę savo darbu įsiamžinti ant mokyklos sienų, mat atėjo metas tapyti ištrupėjusių plytelių atvertas nuogutėles vietas. Pasičiupę dažus ir teptukus, pasitiesę laikraštėlius, tvarkingai, nenusižengdami higienos normoms, terliojosi jie visas penkiasdešimt minučių... Ir rezultatai nenuvylė, ant jaunystės dienas sunkiai menančių sienų apsigyveno mieli gyviai – paukštukai, drakonai, prabėgusios vaikystės sentimentas – Planktonas iš „Kempiniuko“, TBkų draugas skaičiuotuvas...

Nebuvo užmiršti ir tie mokiniai, kuriems įdomi dailės istorija – ilgosios pertraukos metu jie galėjo rungtis dailės viktorinoje. Keturių komandų nariai laužė galvas atsakinėdami į klausimus, apėmusius dailės istoriją nuo brandžiojo Renesanso iki modernizmo. Nors žaidėjams kartkartėmis užuominomis padėdavo geraširdis mokytojas Ernestas Šidlauskas, mokiniai maloniai nustebino savo turimomis žiniomis. Nugalėtojų laurus ir prizus – knygas apie modernizmą ir postmodernizmą mene – pasidalino antrojų ir ketvirtųjų komandos.

TEATRO DIENA

(pasakoja Dainora Brukaitė)

Menų savaitės teatro dieną kiekvienas liceistas turėjo galimybę išbandyti save, skaitydamas eiles per Kiemelį FM. Daugiausia mokiniai rinkosi Vytauto Mačernio, Vlado Šimkaus, Marcelijaus Martinaičio kūrybą, tačiau organizatoriai labai džiaugiasi, kad atsirado ir savo eiles norinčių perskaityti žmonių. Nemažai liceistų kūrybos eilių buvo dedikuota Tarptautiniam bakalaureatui. Po pamokų poezijos mylėtojai buvo kviečiami į šių metų Literatūrinių Vilniaus slinkčių almanacho pristatymą. Literatūrinės Vilniaus slinktytės – jau ketvirtus metus vykstantis jaunųjų rašytojų festivalis, kurį organizuoja Vilniaus mokytojų namai. Licėje jaunųjų rašytojų eiles skaitė moksleiviai ir jaunimo teatro studijos „Elementorius“ nariai bei jos vadovas aktorius Vytautas Rašimas. Jaunieji aktoriai po pasirodymo džiaugėsi susirinkusia publika – matėsi, jog atėjo tikrai susidomėję, poeziją mylintys, įdėmiai klausantys žmonės, todėl šiems žiūrovams skaityti eiles buvo tikras malonumas. Po pasirodymo vyko neformalus publikos ir aktorių pokalbis, leidęs žiūrovams užduoti trupės nariams klausimus apie pasiruošimą, problemas, kylančias skaitant, bandant pajusti eilėraščių, ir padiskutuoti apie šių dienų rašytojų kūrybą.

MUZIKOS DIENA

(pasakoja Julijona Biveinytė)

Trečiadienį licėje vyko muzikos diena. Per trumpasias pertraukas iš Kiemelio FM sklido įvairių epochų muzika, o per ilgąją aktų salėje svečiavosi projekto Vilnius temperature organizatorius Saulius Baradinskas. Jis susirinkusiems pasakojo apie projekto idėją, pradžią ir kelią. Kartu su juo atvyko grupės Baltasis kiras narys Augustinas, kuris taip pat prisidėjo prie pasakojimų apie su muzika susijusią karjerą. Diena baigėsi jau tradicija tapusiu Muzikos ringu. Kaip ir kasmet liceistai turėjo galimybę pademonstruoti savo muzikinius gebėjimus, talentus ir kūrybinius eksperimentus. Absoliučiais laimėtojais tapo grupė „Mojo“ – jie ne tik pelnė komisijos simpatijas, bet taip pat surinko daugiausiai publikos balsų. Antrąją vietą užėmė merginų grupė „Kovo 8-toji“, trečiąją grupė „TB“ (Nikita Gelgaudas, Martyna Kalvaitytė, Klementas Davidavičius ir Lukas Verikas).

„VALIO!“ APDOVANOJIMAI

(pasakoja Dovydas Strimaitis)

2014-ųjų metų „Valio!“ apdovanojimai buvo neįtikėtinai sėkmingi. Ir ne tik tiems, kurie gavo apdovanojimus, ne tik organizatoriams, bet ir visiems žiūrovams – susirinkus beveik pilnai salei, liceistai galėjo parodyti savo kūrybinius sugebėjimus, po ilgos ramybės vėl pamatėme atgijusį mokytoją Algį Sindaravičių, renginio apipavidalinimas pavyko, o Pavasario šokiai iš karto po apdovanojimų visiems leido atsipūsti ir pasilinksinti. Džiugu, kad žiūrovų skaičius šiais metais išpuodingai paaugo, organizatoriams tai buvo labai malonus šokas!

Šiųmetiniuose apdovanojimuose buvo nuspręsta pa improvizuoti su mums įprasta scena. Atsiradus podiumui, sceną uždengė trys baltos širmos. Nors pagrindinis veiksmas vyko žiūrovų pusėje, daug labai įdomių pasirodymų teko stebėti šešėlių teatro principu. Mano manymu, tai pajvairino renginį, sukūrė paslaptinę atmosferą. Šešėlių idėją sugalvojo ir mūsų scenai pritaikė viena organizatorių Vaiva Martišauskaitė. Žinoma, nors renginys ir pavyko, nesklandumų neišvengėme. Širmos pridėjo daugiau sumaišties, trūko dar keleto repeticijų. Tačiau šie trūkumai, mano galva, netrukdo mėgautis pačiais apdovanojimais. Visgi ateinančioms kartoms, organizuosiančioms apdovanojimus, noriu palinkėti, kad padarytų viską kuo anksčiau ir pasiliktų laiko repeticijoms, tačiau nebijotų eksperimentuoti! Labiausiai apdovanojimus puošė liceistų pasirodymai. Labai dėkojame Agnei Pakšytei, atida-

riusiai renginį lyrine daina. Kas jai akomponavo už širmos? Nikita Gedgaudas bei Simonas Jatužis. Taip pat ačiū vieniems iš nedaugelio ketvirtokų, išdrįsusių užlipti ant scenos – Emilijai Mazūraitei ir Eiviniui Butkui. Žinoma, koks renginys apsieis be metų grupe tapusios „Kovo 8-osios“? Po dviejų mėnesių Šimtadienį prisiminti kvietė Elena Paškevičiūtė bei Uršulė Simonaitytė – oi, kaip gerai prisiminėm... Na ir be abejo negalima pamiršti renginį uždariusių merginų – užburiančio Mr. Sandman choro – kurios a capella atliko visiems gerai pažįstamą šeštojo dešimtmečio kūrinį. Viso renginio metu mus lydėjo vedėjai Akvilė Kuprytė ir Norbertas Kairys – valio jiems! Na ir pabaigai, VALIO visiems nugalėtojams:

Metų pirmokas

Vytautas Juozas Valuta

Metų antroklas

Gytė Navikaitė

Metų trečiokas

Aurelija Martinonytė

Metų ketvirtokas

Eidvilė Banionytė

Metų TB'kas

Martyna Kalvaitytė

Metų muzikantas/grupė

„Kovo 8-oji“

Metų šokėjas

Dovydas Strimaitis

Metų aktorius

Norbertas Kairys

Metų dailininkas

Elena Paleckytė

Metų sportininkas

Augustinas Maniušis

Metų mokytojas

Ričardas Jankauskas

Metų džiaugsmas

Egzaminų sesija

Metų nelaimė

Karnavalas

Metų atradimas

Naujasis „Kiemelis FM“

Metų renginys

Šimtadienis

Metų liceistas

Eidvilė Banionytė

Evelinos Venckutės nuotr.

LIMUN – INICIATYVA JAUNIESIEMS DIPLOMATAMS

LIMUN (Lithuanian International Model United Nations) projektas - tai akademinis renginys, paskaitas, konferencijas ir debatų turnyrus rengianti iniciatyva Lietuvoje. Šios organizacijos ir apskirtai JTO modelio veiklą Lietuvoje pradėjo du Kauno Jėzuitų gimnazijos moksleiviai Dominykas Milašius ir Justinas Mickus. Pirmasis šiuo metu mokosi prestižiškame Sciences PO universitete Prancūzijoje, o antrasis nuo rugsėjo pradės mokslus viename geriausių pasaulyje Prinštono Universitete Jungtinėse Amerikos Valstijose. Prie komandos neseniai prisidėjo iš mainų programos grįžęs Lukas Ambraziejus. Visi jie JT simuliacijų veiklą atrado ir pamėgo mainų programos JAV metu - JT simuliacijų konferencijos ten vyksta jau virš šešiasdešimt metų ir yra itin populiarios tarp socialinius mokslus studijuoti pasirinkusių mokinių bei studentų. Prestižiškiausi pasaulio universitetai - Harvardas, Oksfordas, Berkley Universitetas Kalifornijoje rengia didžiules, ilgametes tradicijas turinčias konferencijas, surenkančias virš tūkstančio dalyvių.

Šių vaikinių dėka Lietuvoje jau surengtos šešios įvairaus dydžio JT simuliacijos konferencijos. Mūsų šalis taip pat yra vienintelė Rytų Europoje, sėkmingai rengianti JT simuliacijos metodika pagrįstas vasaros Diplomatinės akademijos, kuriose mokomasi diplomatijos meno, klausomasi paskaitų, rengiami debatai bei įvairių tarptautinių organizacijų simuliacijos. Praėjusiais metais LI-

MUN akademijoje paskaitas skaitė Valdas Adamkus, diplomatas Vygaudas Ušackas ir kiti.

Šių metų gegužės mė-

nesį vyko trečioji nacionalinė JT simuliacijos konferencija, į kurią susirinko dalyviai iš visos Lietuvos, taip pat sulaukėme delegatų iš Lenkijos. Šįkart pagrindine problema tapo neseniai paaštrėjęs teritorinis konfliktas tarp Japonijos ir Kinijos Rytų Kinijos jūroje. Delegatai, atstovaujantys Kinijos, Rusijos bei JAV politikams, sprendė krizes, bandė pasiekti bendrus sprendimus, gilinosi į problemą, aptardami įvairius, politinius bei ekonominius, jos aspektus. Nors pačioje konferencijoje nedalyvavo daug licėjaus moksleivių, galima pasidžiaugti vieno iš dalyvavusiųjų, Jono Kavaliausko, iškovota antrąja vieta Rusijos komitete.

Pati JT simuliacijos veikla susidomėjau, gyvenama Amerikoje, ten dalyvavau keliuose konferencijose, o grįžusi į Lietuvą nusprendžiau įsitraukti į LIMUN'o veiklą - iš pradžių kaip konferencijų dalyvė, o vėliau kaip organizacinės grupės narė. Iš patirties galiu pasakyti, kad ši veikla yra labai užkrečiama, pabandžius norisi dalyvauti dar ir dar. Bent kartą LIMUN rengiamoje konferencijoje patarčiau sudalyvauti visiems, besidomintiems tarptautiniais santykiais bei politika. LIMUN suteikia unikalią galimybę išsamiai susipažinti su šių dienų ir praeities istorinių įvykių socialiniais, ekonominiais bei politiniais aspektais, juos pristatant ne nuobodžia rašytine forma, bet interaktyviai, realiai simuliuojant tarptautinės organizacijos veiklą bei leidžiant patiems dalyviams įsijausti į aktualią problemą, ieškoti jos sprendimo būdų, stengtis kuo tiksliau perteikti ir pristatyti paskirtos šalies politiką, požiūrį. Taip pat dalyvavimas konferencijoje yra puikus būdas lavinti savo viešojo kalbėjimo įgūdžius, vystyti mintis bei išmokyti pateikti įtikinamus argumentus, apginti savo nuomonę. Galiausiai, į konferencijas susirenka daugybė visapusškai išprususių ir įdomių žmonių, tad smagus laikas, prasmingi pokalbiai ir nauji draugai - garantuoti!

BŪSIMI MANO MOKYKLOS PRISIMINIMAI

Vilniaus licėjus – tai mokykla neeilinė. Tai svajonė ir siekiamybė daugelio aštuonias klases bebaigiančių pirmūnų, kurie pavasarėjant su viltimi jau pratinasi nepakeldami galvos pasinerti į stublinamą vadovėlių ir mokslinių knygų pasaulį, nešvaistydami brangaus laiko spoksant pro langą viešajame transporte, per atostogas, šventes... Išlaikiusį stojamąjį egzaminą tokį laimės vaikį sveikina ir giria visi, kas netingi, o savoje mokykloje jo pavardė atsiduria jei ne garbės lentoje, tai bent internetiniame puslapyje kaip didvyrio, įveikusio pirmąjį laiptelį sėkmės link. O širdyje virpteli abejonė. Ar pajėgsiu? Ar neužaus knygų žiurkės uodega nuo skaitymo? Ar būtent taip noriu praleisti vadinamus vienus gražiausių savo gyvenimo metų? Surizikuosiu.

Į pirmąją licėjaus klasę atėjau su neaiškos kilmės ryžtu, užsidegimu ir motyvacija, kurios parako dar ir mano klasės draugams būtų užtekę. Mokiausi iš visų jėgų ir su pasišventimu kursavau iš namų į mokyklą ir atgal, ir jaučiau pasitenkinimą. Tačiau licėjus skleidėsi įvairiausiomis spalvomis, o mitai ir išankstinės baimės juokingai sproginėjo kaip išpūsti muilo burbulai ir keitė mane. Keitė ir suformavo supratimą, kad pasaulis ir taip pilnas informacijos prikimštų robotų ir mašinų. Reikia žmonių, sugebančių bendrauti, kurti, mąstyti, keisti. Kaip tik tokius žmones turėtų ugdyti visos mokyklos. Suvokimas, kad ne pažymiai svarbiausia ir net ne mamos šypsena, kai parodai dviženklį įvertinimą po sunkaus atsiskaitymo, suteikė laisvės pojūtį, palengvėjimą. Būtent todėl pasitaikius galimybei su mielu noru renkuosi paskaitą apie savanorystę su Jurgiu Didžiuliu nei eilinį mokslo ir žinių ketvirtadienį ir nesvarbu, kad vėliau tenka atlaikyti nebylų, tačiau kartu ir labai iškalbingą mokytojo žvilgsnį, įsitikinimas, kad elgiuosi teisingai, suteikia jėgų. Savaitgalį laiką verčiau skiriu įdomaus psichologinio, pažintinio ar

meninio filmo seansui nei dar kartą pastudijuoti medžiagą artėjančiam kontroliniui, kad jausčiausi tvirčiau. Arba penktadienio vakarai atmintyje ilgai išliks tikrai ne tie, kai ilgai ir saldžiai išsimiegojau po sunkios savaitės... Įdomią ir įvairiapusišką asmenybę daro gebėjimas taikyti žinias gyvenime, savęs realizavimas veiklose nesusijusiose su mokslu. Tik tada žmogus jaučiasi laimingas ir yra patrauklus, o turėjimas laisvę rinktis priverčia išmokyti įsipareigoti sau ir ugdo sąmoningumą.

Nemažai bendraamžių, kuriuos sutinku už mokyklos ribų popamokinėje veikloje ir kitur, išgirdę licėjaus pavadinimą, regis, persimaino ir pradeda kalbėti kaip su ateiviu. Išpučia akis ir beveik su pasipiktinimu stebisi, kaip galima taip mokytis ir dar turėti gyvenimą?! Viskas priklauso nuo požiūrio. Niekada neturėjau ypatingų gebėjimų ar talentų, nepasižymėjau kurioje nors vienoje srityje, tačiau tikiu, kad atviras, plačiai mąstantis ir daug įvairių patirčių turintis žmogus yra laimingesnis ir sėkmingesnis už vienos srities genijų. Todėl būsimi mano mokyklos prisiminimai neapsiribos mokyklos sienomis ir sutalpinta daugybės vadovėlių medžiaga galvoje, jie bus maloni nostalgija, idėjų šaltinis ir gaivaus oro gūsis.

Godos Petruškevičiūtės nuotr.

KŪRYBA

Mergaitė einanti pieva. Mergaitė skinanti gėles. Mergaitė, skrendanti debesiu. O galbūt ji išvis išgalvota mergaitė. Mergaitė, kurios nėra. Kokia ji laiminga! Juokiasi nesustodama, o kuomet žmonės ima į ją keistai žvilgčioti, ji ima kandžioti savo apatinę lūpą ir šypsosi. „Įdomu, kodėl žmonės taip kreivai žiūri?“ – klausia savęs mergaitė. Regis, žmonėms netgi labiau patiktų ašaromis apsi pylusi mergaitė. Vis mažiau tų, kurie yra laimingesni už juos. „Kodėl jie negali būti tokie laimingi kaip aš?“ – vėl ji klausia savęs. Susigrūdę troleibuse, susiraukę, nepatenkinti stumdosi tarsi daug mažų kėglių surakintais veidais. Jie tarsi skęstantys liūdesio jūroje akmenėliai pamažu pūskuoja liūdnu troleibusu. Kartais jie net nežino kur keliauja, tačiau visiškai lengvai leidžia liūdnei upės srovei save nešti.

Vos pagavę gelėtą ir žydrąją jos žvilgsnį, jie tarsi ledu perlieja jos laimę. O kartais ir išsigąsta. Jie irgi savęs klausia: „Kodėl ji tokia laiminga?“. Jie vis lekia, bėga. Vis kažko ieško, bet neranda. O jei atranda, net nepatiki tuo, ką turi, net to neįvertina, todėl visa tai kaip drugeliai, vos prisilietę, nuskrenda tolyn. Jie taip stengiasi surasti ir laikyti laimę, kad net nepastebi, jog tikroji laimė yra visai šalia. Jie pranyksta prasių ieškojimuose, laimės, džiaugsmo, meilės įrodymuose ir įprasminimuose. Jie paskęsta kasdieninėse problemose, tačiau nesugeba atrasti kasdieninių džiaugsmų. „Ko gi ji taip kikeną?“ – vis klausia jie savęs. O mergaitė vis šypsosi. Ji prisimena tamsias ir šiltas vasaros naktis, prisimena krentančias žvaigždes ir sugalvotus norus. Prisimena tyliai šlamančių po kojomis rudens lapų muziką, padžiautų išskalbtų skalbinių šnabždesį vasaros vėjyje. Tuščių gatvelių po lietaus kvapą, juoko burbuliukus, nuolat kutenančius pilvą. Saulėtą pavasario rytą, naujų knygų kvapą, miško medžių kuždesį. Ji pamena ilgus pasivaikščiojimus ir lengvą vėjelį, glostantį kojas. Galiausiai, ji prisimena sunertus pirštus ir tylią žvilgsnių kalbą. Ji vėl šypteli, jos blakstienomis nuvilnija juokas.

Kartais netgi keleivius paliečia tas šviesus spindulėlis, kurį savo šypsena ji išsiunčia. Tačiau jie suraukia antakius, pasimuis-to kėdėje ar susitvarko savo krepšius. Jie užsimerkia, o kartais tiesiog greitai nūsuka žvilgsnį nuo mergaitės skvarbių akių. „Ką gi kiti galvos, jei aš taip, kaip kvailys išsišiepsiu?“ – paklausia savęs. O ką gi pamanyt, jei jie pradės vaikščioti pieva ir skinti gėles? O galbūt skristi debesiu? O ar išvis pajusti laimę? Ar jie tuomet TIKRI? Ar jie YRA?

*Neturintiems „Sparnų” - pora įsimintiniausių
eilėraščių ir keli dar niekur nematyti.*

JULIJONA BIVEINYTĖ
balta pluta

MANTAS PAJARSKAS
Choras

Miškas užia,
verkia,
gaudžia; Vėjas
vaikšto mano galva, sunki moliuskų eiseną. Žalia
žolė ir debesų pūkai, latakas kaktoje į šiltą raudonumą, į minkštą saulės
užtekėjimą už
tai
per tylią jūrą Kiti
jau ryto Naujus
Pranešėjus
- jau
paukščiai klaikiai klykiančias
šakas, Tai mūsų tėvynė,
graži Lietuva; Čia
mūsų tėvynė ir buvo, žydi...
Niekas tiesesnio neprasimynė...
Tenka šliaužti susiglaudus...

MINDAUGAS DADURKEVIČIUS

Švendrai
Švendrai
Ošia tyliai švendrai prūdo pakrašty.
Sunkios galvos ant lanksčių kotų
Atsiduria po stipresnio gūsio pažemy,
Arčiau prie saulės atspindžių raibų.

Po nuosaikumo kauke paslaptina
Žuvų gausus būrys tankiai gyvena,
Kol viena iš jų klastinga
Staiga į viršų šauna.

Pastvėrus vieną iš švendrų
Į dugną tempia atkakliai.
Burbuolė nepalieka jos nasrų,
O švendras laikosi ramiai.

Saulė kadaise buvusi ryški
It Romos degantys stogai
Žvelgia į prūdą jau blausi
Ir susilieja jai žuvys bei švendrai.

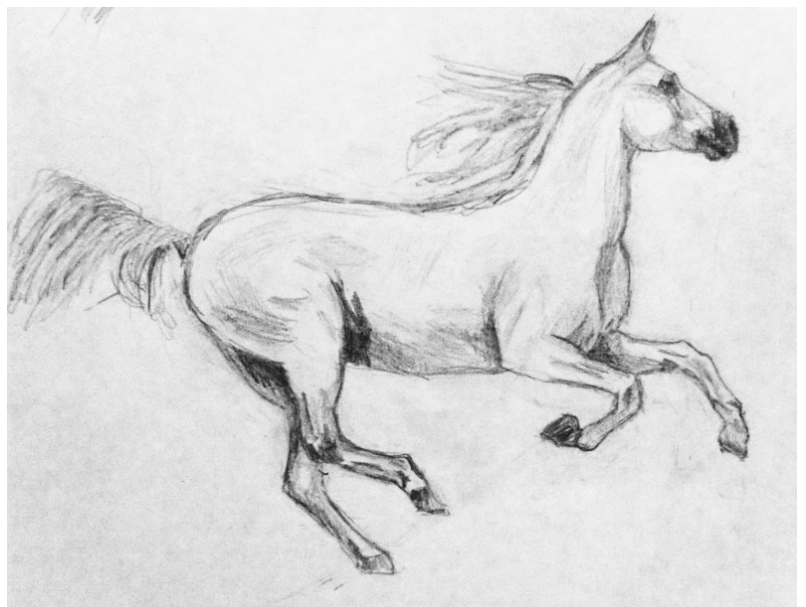
lietus pavirto i sniegą.
patiko, kai lietus plovė veidą
dabar sniegas terodo vieną tiesą
tik čia nauja balta pradžia,
tik čia ir prasidės iš naujo.
bet pabudai sapne, baltam kape

**

laiko ir erdvės riba
nusitęsusi tarp saulės
ir pasiglemžusi jos šviesą.
ištiesęs rankas krentu į žolę,
į gamtos dūmus,
į šio pasaulio suteiktą gaivą
ir skleidžiamą jėgą.
prisiartinęs prilietė,
atidarė stiklinius dvasios vartus,
persmelkė ir liko.

**

Sustingo gyvybė - liko tik atšvaitas.
Daugiau nebekursiu - viskas jau sukurta
Oranžinis lietus prarijo pieną.
O aš likau be šaliko, tik vienas.
Palies, ištirps, pakils ir liks tik noras.
Bet ir vėl praeis tas monas.
O mintys visada atgims.
Ir vienišas vėl būsi su savim,
Kol atšvaitas prie horizonto pliko liks.

ANDAI -
DABARTINĖS LIETUVIŲ
KALBOS ŽODYNAS - ANAĖDIEN,
ANAŠYK: A. SMARKIAI
L170.